

Plánovaný a skutečný vliv preventivních programů Policie ČR na místní úrovni

Poustecký David

Bakalářská práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

INSTITUT
MEZIOBOROVÝCH STUDIÍ BRNO

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Institut mezioborových studií Brno
akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **David POUSTECKÝ**
Osobní číslo: **H098275**
Studijní program: **B 7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**

Téma práce: **Plánovaný a skutečný vliv preventivních programů
Policie ČR na místní úrovni**

Zásady pro vypracování:

Zadané a zvolené téma bude zpracováno podle pokynů obsažených v materiálu IMS "Metodika psaní odborného textu a výzkumu v sociálních vědách" (IMS Brno 2009). Případně podle dalších materiálů, z nichž některé jsou obsaženy v literatuře připojené k tomuto textu. Zejména bude dbáno na dodržování zásad publikační etiky a pravidel společenskovedního výzkumu. Průběžné výsledky práce budou pravidelně konzultovány s vedoucím bakalářské práce.

S vědomím těchto zásad a pravidel a po konzultaci s vedoucím bude práce zaměřena

- na městský program prevence kriminality v Brně
- na konkrétní probíhající projekt prevence kriminality "Bezpečná lokalita - bezpečné bydlení"

Součástí práce bude sociologický průzkum (event. drobný sociologický výzkum) zaměřený na skutečný vliv probíhajícího projektu prevence kriminality "Bezpečná lokalita - bezpečné bydlení"

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

-Svatoš,R. Základy kriminologie a prevence kriminality, České Budějovice 2009

-Zapletal,J. Prevence kriminality. Praha: 2000

-Koncepce prevence kriminality ve městě Brně na léta 2008 ? 2012,Městský program prevence kriminality v Brně

-Institut pro kriminologii a sociální prevenci, PhDr. Kazimír Večerka, CSc.

Mgr. Jakub Holas, Mgr. Jan Tomášek, Mgr. Hana Přesličková, PhDr. Šárka Blatníková
OBČANÉ O KRIMINALITĚ A PREVENCI

- HČV,Bílek P., Dufková I., Uhl P., Zlámal J., Policie v multikulturní společnosti

- Koordinační centrum prevence ve městě Brně, Hodnocení plnění "Koncepce prevence kriminality ve městě Brně na léta 2008-2012" Městský program prevence kriminality v Brně za ro 2010

-Statutární město Brno - MPB, odbor prevence, Souhrnná informace o projektu prevence kriminality " Bezpečná lokalita-bezpečné bydlení"

Další literatura bude obsažena v Projektu diplomové práce a průběžně doplňována během práce na tomto textu

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Jiří Souček

Datum zadání bakalářské práce:

8. dubna 2011

Termín odevzdání bakalářské práce:

30. dubna 2012

V Brně dne 8. dubna 2011

doc. Ing. Antonín Řehoř, CSc.
vedoucí ústavu

PhDr. Miloslav Jůzl, Ph.D.
vedoucí katedry

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

DAVID POUSTECKÝ

Jméno, příjmení studenta

V Brně 19. 4. 2013

Podpis

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu, k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpirá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá plánovaným a skutečným vlivem preventivních programů Policie ČR na místní úrovni. V teoretické části charakterizuje základní pojmy související s tématem práce a zabývá se konkrétním projektem prevence kriminality.

Praktická část se zabývá analýzou drobného sociologického průzkumu uskutečněného po 18 měsících fungování projektu a vyhodnocuje plánovaný a skutečný vliv tohoto preventivního programu.

Klíčová slova: preventivní program, kriminalita, situační prevence, sociálně patologické jevy, spoluodpovědnost, bezpečnost, anonymita

ABSTRACT

This Bachelor thesis deals with the planned and actual effects of prevention programs of the Czech Republic police force at a local level. The theoretical part defines the basic concepts related to the subject of the work and deals with a specific crime prevention project. The practical part deals with the analysis of a small-scale sociological survey carried out after 18 months of the project and evaluates the planned and actual impact of this prevention program.

Keywords: prevention program, criminality, situational prevention, social pathological event, joint liability, safety, anonymity.

Poděkování

Děkuji panu Mgr. Jiřímu Součkovi za velmi užitečnou metodickou pomoc, kterou mi poskytl při zpracování mé bakalářské práce.

Také bych chtěl poděkovat své přítelkyni Haně Jungové za morální podporu a pomoc, kterou mi poskytla při zpracování mé bakalářské práce, a které si nesmírně vážím.

David Poustecký

Motto:

„Je lépe zločinu předcházet než ho trestat.“

Cesare Beccaria

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

David Poustecký

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 PREVENCE KRIMINALITY	13
1.1 PREVENCE SOCIÁLNÍ, SITUAČNÍ A VIKTIMOLOGICKÁ	16
1.2 PREVENCE PRIMÁRNÍ, SEKUNDÁRNÍ A TERCÍÁRNÍ.....	19
2 PROGRAMY PREVENCE KRIMINALITY NA MÍSTNÍ ÚROVNI	22
2.1 ORGANIZACE PREVENCE KRIMINALITY	22
2.2 PREVENCE KRIMINALITY NA MÍSTNÍ ÚROVNI.....	23
3 PROJEKT PREVENCE KRIMINALITY „BEZPEČNÁ LOKALITA- BEZPEČNÉ BYDLENÍ“	26
3.1 BEZPEČNÁ LOKALITA-BEZPEČNÉ BYDLENÍ	26
3.2 BEZPEČNÁ LOKALITA - BEZPEČNÉ BYDLENÍ - PROJEKT KONIKLECOVÁ Č. 5	27
3.3 CÍLE PROJEKTU	31
3.4 VNÍMÁNÍ POCITU BEZPEČNOSTI OBYVATELI DOMU – ANALÝZA SOCIOLOGICKÉHO PRŮZKUMU	31
II PRAKTICKÁ ČÁST	37
4 PRŮZKUM	38
4.1 PŘÍPRAVA – CÍL, ÚKOLY, HYPOTÉZY, POUŽITÉ METODY	38
4.2 DOTAZNÍK	39
4.3 VYHODNOCENÍ, ANALÝZA A INTERPRETACE VÝSLEDKŮ.....	40
ZÁVĚR	65
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	67
SEZNAM GRAFŮ	69
SEZNAM TABULEK	70
SEZNAM PŘÍLOH	71

ÚVOD

Kriminalita patří mezi nejzávažnější negativní jevy dnešní společnosti a její míra má v posledních letech vzestupnou tendenci. Snad právě proto je v současné době prevence kriminality nanejvýš aktuálním tématem a je nutné do této aktivity zapojit i širokou veřejnost.

Co je to vlastně prevence kriminality? Dle právního slovníku je možné prevenci chápat jako všechna opatření, která mají za účel snížit míru a váhu kriminality, ať už omezením příležitostí podněcujících trestnou činnost, podle potřeby přítomností vhodného ochránce nebo sousedskou kontrolou, či působením na potencionálního pachatele a veřejnost.¹

Bakalářská práce je pojata hlavně z pedagogického hlediska a snaží se vyzvednout význam aktivit spojených s preventivní činností. Zjišťuje, jakým způsobem změnil realizovaný projekt vnímání pocitu bezpečí obyvatel daného domu.

Cílem bakalářské práce je pokus o srovnání plánovaného a skutečného vlivu preventivních programů na konkrétním probíhajícím projektu prevence kriminality pod názvem „**Bezpečná lokalita – bezpečné bydlení**“ realizovaného v rámci městského programu prevence kriminality v Brně. Výsledkem je vyhodnocení efektivnosti projektu očima obyvatel dané lokality z hlediska vnímání pocitu bezpečí, míry a závažnosti trestné činnosti a aktivní účasti na omezování příčin kriminality. Práce srovnává stav před spuštěním projektu a situaci po realizaci prvních dvou etap tohoto projektu.

Bakalářská práce vychází z teoretických prací, které se zabývají problematikou prevence a následně se prostřednictvím drobného sociologického průzkumu pokouší potvrdit či vyvrátit cíle stanovené projektem. Informace jsou získány pomocí dotazníku. Empirický průzkum je zaměřen na obyvatele domu, kde je projekt v současné době realizován.

Práce je rozdělena do čtyř částí. První část je zaměřena obecně na prevenci kriminality, vymezení pojmů prevence a kriminalita. Dále uvádí rozdělení prevence kriminality

¹ Hendrych, D., a kol. *Právní slovník*. Praha: C.H.Beck 2009, ISBN 978-80-7400-059-1 (s. 809-810)

dle obsahového zaměření a okruhů adresátů preventivních aktivit. Druhá část se zaměřuje na charakteristiku organizace preventivní činnosti v České republice a to zejména dle rozdělení jednotlivých úrovní jejich působností. V třetí části se podrobněji zabývá konkrétním projektem prevence kriminality pod názvem „**Bezpečná lokalita – bezpečné bydlení**“ realizovaným na ulici Koniklecová 5 v Brně. Zaměřuje se na cíle tohoto projektu a výsledky sociologického průzkumu před spuštěním tohoto projektu. Čtvrtá – praktická část zahrnuje zpracování drobného sociologického průzkumu, realizovaného prostřednictvím dotazníku a srovnání výsledků s analýzou sociologického průzkumu před spuštěním projektu a vyhodnocení cílů projektu.

Bakalářská práce by mohla být využita pro celkové vyhodnocení projektu z hlediska ověření funkčnosti a účinnosti systému a zpracování metodiky a doporučení pro vlastníky a správce bytových domů, kteří řeší podobné problémy v oblasti bezpečnosti a dále jako podnět k dalším sociálně preventivním aktivitám.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PREVENCE KRIMINALITY

Prevence

Obecně prevence (z lat. *praevenire*, předcházet) znamená soustavu opatření, která mají předcházet nějakému nežádoucímu jevu, například nemocem, drogovým závislostem, zločinům, nehodám, neúspěchu ve škole, sociálním konfliktům, násilí, ekologickým katastrofám a podobně.

Legislativní vymezení samostatného pojmu prevence v platných právních normách nenajdeme. V nejširším smyslu je ochrana občanů dána Ústavou České republiky. Obecně se o prevenci zmiňuje trestní řád, kde v Hlavě první, § 1 Obecných ustanovení je uvedeno, že „*trestní řízení musí působit k upevňování zákonnosti, k předcházení a zamezování trestné činnosti, k výchově občanů v duchu důsledného zachovávání zákonů a pravidel občanského soužití i čestného plnění povinností ke státu a společnosti*“². V § 158 odst. 1 téhož zákona je konstatováno, že „*policejní orgán je povinen učinit všechna potřebná opatření k odhalení trestných činů a zjištění jejich pachatelů; je povinen činit též nezbytná opatření k předcházení trestné činnosti*“³.

Kriminalita

Kriminalita je předmětem zkoumání vědy zvané kriminologie. V otázce definice pojmu kriminalita se dle Novotného, kriminologové shodují v tom, že se jedná o sociálně-patologický jev. Pro potřeby této práce je uvedena definice odpovídající trestněprávnímu pojmu kriminality. Jedná se tedy o: „*souhrn činů uvedených v trestním zákoně obvykle popisovaných podle prostoru, času, rozsahu, struktury a pohybu. V obecném smyslu se jedná o veškeré páchaní trestných činů a přestupků*“⁴.

Sociologické pojetí kriminality je podle Štefunkové a Šejvla mnohem širší, a kromě trestné činnosti zahrnuje v tomto svém širším pojetí i jednání, konání, která sice nejsou

² Česko. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním: trestní řád. In: 66/1961. 1961.(§1)

³ Česko. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním: trestní řád. In: 66/1961. 1961 (§158)

⁴ NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J., a kol. *Kriminologie*. Praha: ASPI Publishing, 2004. ISBN 807357-026-2 (s. 20)

přímo trestná, někdy dokonce ani protiprávní, ale jsou společensky škodlivá a negativním způsobem ovlivňují kvalitu života společnosti (například konzumace drog, prostituce, alkoholismus, záškoláctví)⁵.

Prevence kriminality

Na první pohled by se mohl obsah pojmu prevence kriminality zdát zcela jasný, ovšem opak je pravdou. V odborné literatuře se lze setkat s různým pojetím a dělením prevence kriminality. Pro dokreslení je uvedeno několik definic pojmu prevence kriminality.

Novotný prevenci kriminality definuje jako „*soubor nejrůznějších aktivit mimo-trestního charakteru orientovaných na odstranění, oslabení či neutralizaci kriminogenních faktorů s cílem zastavit růst kriminality nebo docílit jejího zmenšení. Jde tedy o působení na faktory kriminality, na příležitosti a podněty k páčání trestných činů, o působení na potencionální pachatele a potencionální oběti a o vytváření zábran proti páčání trestných činů*“.⁶

Na rozdíl od Novotného definuje Dočkal prevenci kriminality obecněji jako předcházení, ochranu, působení proti nějakému jevu. Vychází z předjímání a předpokladu vývoje tohoto jevu v závislosti na vnitřních i vnějších podmínkách. Snaží se zabránit jeho vzniku, pokračování, šíření, opakování a odstranit nebo zmírnit následky.⁷

Dle Kunáka je prevence v podstatě soubor určitých opatření zaměřující se na předcházení daných problémů, tedy i předcházení sociálně patologických jevů.⁸ Za jednu z nejkompexnějších definic považuje Večerka vymezení Vlčka a Zapletala, podle nichž do prevence kriminality náleží veškeré aktivity směřující k předcházení páčání trestných činů, ke snižování jejich výskytu cestou zamezení páčání, opatření, jejichž cílem či důsledkem je zmenšování rozsahu a závažnosti kriminality, ať již prostřednictvím omezení

⁵ Srov., ŠTEFUNKOVÁ, M., ŠEJVL, J.: *Základy prevence kriminality pro pedagogické pracovníky*. Praha: TOGGA, 2012. ISBN 978-80-87258-96-5 (s.13)

⁶ NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J., a kol.: *Kriminologie*. Praha: ASPI Publishing, 2004. ISBN 807357-026-2 (s. 172)

⁷ Srov., DOČKAL, J.: *Člověk a drogy*. Praha: Éthum, 2000. (s. 43)

⁸ Srov., KUNÁK, S.: *Vybrané možnosti primární prevence negativních vplyvov na deti a mládež*, Bratislava: IRIS, 2007, (s. 32 – 33)

kriminogenních příležitostí, nebo působením na potencionální pachatele a oběti trestných činů. Prevence tedy představuje pokus eliminovat trestnou činnost ještě před jejím započatím.⁹

Všechny výše uvedené definice zdůrazňují charakter opatření, aktivit, která předcházejí kriminálnímu jednání s cílem mu zabránit.

Z pojetí prevence kriminality vychází její dělení

- z hlediska obsahu na prevenci sociální
- z hlediska příležitosti na prevenci situační
- z hlediska oběti na prevenci viktimologickou
- z hlediska adresátů preventivních aktivit na prevenci primární, sekundární a terciární

Dle metodiky ministerstva vnitra, problematiku prevence kriminality lze na základě pramenů shrnout takto:

- *Kriminalitě je lépe předcházet než nadměrně užívat represivních opatření, přičemž systém trestů a systém prevence kriminality by měl být v rovnováze.*
- *Za prevenci kriminality je v různé míře odpovědná celá společnost: v první řadě státní a místní orgány státní správy a volená zastupitelstva, z určitých hledisek i jednotlivci a jejich sdružení.*
- *Bez multidisciplinárního přístupu lze jen obtížně kriminalitu kontrolovat nebo redukovat.*
- *Preventivní projekty a programy musí být zaměřené, koordinované a dlouhodobé.*
- *Preventivní aktivity musí směřovat přímo k subjektům prevence na místní úrovni a být přizpůsobeny situaci ve městě.¹⁰*

⁹ Srov., VEČERKA, K.: *Prevence kriminality v teorii a praxi*. Praha: Themis, 1997. ISBN 80-85821-48-6 (s. 6)

¹⁰ <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/prevence/system/pojmy/1.1.htm>

1.1 Prevence sociální, situační a viktimologická

Sociální prevence

Sociální prevence představuje aktivity ovlivňující proces socializace, sociální integrace a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páchaní trestné činnosti. Sociální prevence je součástí sociální politiky. Dle Večerky je u sociální prevence středem pozornosti především jedinec a jeho sklony k páchaní trestné činnosti a dále prostředí, v nichž probíhají procesy socializace a sociální integrace, tedy rodina, škola, sféra volného času, komunita v místě bydliště, prostředí zaměstnání apod. Patří sem do jisté míry i problematika účinnosti trestů a dalších výchovných opatření, vězeňství a postpenitenciární zacházení.¹¹

Široké spektrum projektů sociální prevence lze rozčlenit podle převažující povahy aktivit a zaměření na cílové skupiny následujícím způsobem:

- sportovní aktivity (sportovní vybavení, skate+in line areály, hřiště)
- jiné zájmové aktivity (klubové, technické, umělecké)
- nízkoprahová zařízení + streetwork
- poznávací akce, výchovné a terapeutické pobyty
- krizová a poradenská zařízení (azylová zařízení, výchovná zařízení)
- specifické projekty (projekty na zvyšování právního vědomí, proti šikaně a projekty participující na činnosti Probační a mediační služby, Systém včasné intervence, fanprojekty apod.)
- pomoc obětem trestné činnosti

Nelze přesně vymezit hranice mezi jednotlivými uvedenými typy, protože aktivity zahrnující programy sociální prevence se velmi často prolínají a přesahují.

¹¹ Srov., VEČERKA, K.: *Prevence kriminality v teorii a praxi*. Praha: Themis, 1997. ISBN 80-85821-48-6 (s. 6)

Situační prevence

Situační prevence je orientována na samotný trestný čin. Dalo by se říct, že zločin lze chápat jako produkt motivace a příležitosti, proto je situační prevence zaměřena na odstraňování kriminogenních situací, na omezování příležitostí ke spáchání trestných činů a na zvyšování rizika dopadení pro pachatele.¹² Situační prevence staví na zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Tato teorie vychází z poznatků, že určitá místa, určitá doba dne, týdne, měsíce nebo roku a určité situace jsou pro některé kriminální aktivity zvlášť příhodné a proto kontrola a pozornost věnovaná těmto situacím může výrazně ovlivnit míru kriminality. Konkrétními příležitostmi jsou situace spojené s určitými životními stereotypy a zvyklostmi obyvatel v dané lokalitě. Například je známo, že velká sídliště se v době obvyklé pracovní doby, o víkendech a o prázdninách vyprazdňují a to umožňuje snadnější vloupání do bytů. Dalším typickým příkladem jsou velká nákupní centra a nakupující lidé s větší hotovostí v peněžence a s tím související zvýšený pohyb kapesních zlodějů a větší výskyt loupežných přepadení.¹³ Nejeфекtivněji působí situační prevence při omezování majetkové trestné činnosti a to tím, že minimalizuje kriminogenní podmínky prostřednictvím klasické, technické, fyzické a režimové ochrany.

Nezbytným podkladem pro přijímaná opatření k omezení či zamezení vzniku kriminogenních příležitostí, podmínek a situací v daném místě je bezpečnostní a hodnotová analýza. Bezpečnostní analýzou je nutné zjistit cíle možného napadení, kde se nachází předměty zájmu pachatelů, kdo jsou potencionální útočníci a kdo jsou jejich oběti. V další části v tzv. hodnotové analýze, je potřeba osvětlit jak velké škody na majetku nebo zdraví mohou vzniknout, jaká je pravděpodobnost vzniku škod a na jakou míru je účelné a možné snížit pravděpodobnost vzniku škod.

Opatření situační prevence mají převážně charakter technický, organizační a administrativní. Mají za úkol snížit kriminalitu tak, že zabezpečovacími prostředky kriminální

¹² Srov., SVATOŠ, R.: *Základy kriminologie a prevence kriminality*. České Budějovice: Vysoká škola Evropských a regionálních studií, o.p.s., 2009. ISBN 978-80-86708-81-2 (s. 37)

¹³ Srov., NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J., a kol.: *Kriminologie*. Praha: ASPI Publishing, 2004. ISBN 807357-026-2 (s. 180-182)

aktivitu znemožní nebo znesnadní a policii případně umožní kriminální aktivitě zabránit nebo ji alespoň pachateli prokázat či minimalizovat prospěch z ní plynoucí. Opatření lze rozdělit do pěti základních kategorií:

- a) *zvýšení ochrany objektů, osob a věcí*
- b) *přemístění ohrožených věcí na bezpečnější místo*
- c) *ztížení přístupu k prostředkům vhodným ke spáchání trestného činu*
- d) *zmenšení očekávaného prospěchu z trestného činu a zvýšení rizika pro pachatele*
- e) *zlepšení dohledu nad lokalitou*¹⁴

Prostředky situační prevence sice přinášejí rychlý výsledek, ale nejsou všelékem. Je tedy zřejmé, že při naplňování cílů prevence kriminality musí jít o spojení a provázání prevence sociální a situační.

Viktimologická prevence

Srozumitelněji řečeno, jedná se o prevenci toho jak se nestat obětí trestného činu a o pomoc obětem trestných činů. Je založena na konceptech bezpečného chování, diferencovaného s ohledem na různé kriminální situace a psychickou připravenost ohrožených osob. Viktimologická prevence se zaměřuje na využití viktimologických poznatků, jejichž zobecněním vytváří návod pro potencionální oběti, jak se vyhnout viktimizaci. Zaměřuje se na osvětovou a poradenskou činnost, při které informuje o tom, jak se mají lidé chovat, aby uchránili sebe a svůj majetek, jak se mají chovat před, v průběhu útoku a po něm. Orientuje se na osoby s vysokou mírou viktimnosti, jako jsou např. děti, ženy a dívky, důchodci. Do viktimologické prevence jsou zahrnuty i výcvikové kurzy psychologické i fyzické sebeobran, terapeutické a rehabilitační zacházení po přestálém útoku. Užívá prvků a metod

¹⁴ NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J., a kol.: *Kriminologie*. Praha: ASPI Publishing, 2004. ISBN 807357-026-2 (s. 180-182)

sociální a situační prevence a to podle míry ohrožení na primární, sekundární i terciární úrovni.¹⁵

Ačkoliv tento typ prevence je zřejmě velmi důležitý a záslužný, je třeba říci, že přílišná medializace a nepřiliš objektivní informace o zločinu ve zpravodajství, může v lidech vyvolat přehnaný strach a následné neadekvátní reakce.

1.2 Prevence primární, sekundární a terciární

Primární prevence

Primární prevence je adresovaná nejširší skupině lidí. Prakticky je určena některým demograficky vymezeným skupinám obyvatelstva, např. mládeži, ženám, národnostním a etnickým menšinám. Působí plošně na každého bez ohledu na stupeň jeho kriminálního ohrožení nebo kriminální rizikovosti. Je zaměřena na příčiny kriminality cestou sociální, kulturní a právní politiky. Má charakter nepřímé strategie a spočívá především v optimalizaci životních podmínek, zvláště sociálních, ale i materiálních, v péči o náležité fungování všech prosociálních aktivit, které vedou k vhodné socializaci jedinců a k pozitivnímu rozvoji společnosti. Zahrnuje především výchovné, vzdělávací, volnočasové, osvětové a poradenské aktivity zaměřené zejména na nejširší veřejnost. Zvláštní pozornost je zaměřena na pozitivní ovlivňování příslušných hodnotových měřítek zejména dětí a mládeže (využívání volného času, možnosti kulturního, sportovního vyžití, předkládání odborných a adekvátních informací, seznámení i s trestnou odpovědností, ...). Těžiště primární prevence spočívá v rodinách, ve školách a v rozšířených aktivitách příslušných orgánů a institucí.¹⁶

Příklad: *Obecná výchova zaměřená na osvojování si společenských norem a vzorců chování, zabezpečení aut (mechanické zabezpečení proti odjezdu vozidel, vhodné parkovací zóny, osvětlená a hlídaná parkoviště) nebo domů proti krádeži a vloupání (bezpečnostní zámky vyšší třídy, mřížky na oknech v přízemích, důsledné zavírání vstupních dveří), sou-*

¹⁵ Srov., ŠTÁBLOVÁ, R.: *Kriminologie*. Praha: 2008. (s. 32)

¹⁶ Srov., HENDRYCH, D., a kol.: *Právní slovník*. Praha: C.H.Beck 2009. ISBN 978-80-7400-059-1(s. 810)

*sedské hlídky, pěší či motorizované hlídky policie, mediální kampaně o prevenci kriminality.*¹⁷

Sekundární prevence

Sekundární prevence se zabývá rizikovými jedinci a skupinami osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachateli nebo oběťmi trestné činnosti (specializovaná sociální péče), na sociálně patologické jevy (např. drogové a alkoholové závislosti, šikanu, sprejerství, gamblerství, výtržnictví, vandalismus, internetnické konflikty, rasismus a xenofobii, apod.) a příčiny kriminogenních situací. Zjednodušeně se dá říci, že sekundární prevence je vlastně vyhledání problému, který již vznikl, a snaha o jeho odstranění. Kupříkladu sekundární prevence sociální je adresována především kriminálně rizikovým skupinám, jako jsou děti bez náležitého dozoru, děti dopouštějící se záškoláctví, alkoholici, a narkomani, žebráci, bezdomovci a další. Může jít třeba o nezaměstnané mladistvé, kterým se nedaří získat práci vzhledem k jejich nekvalifikovanosti a u kterých může mít preventivní význam jejich zařazení do programu profesní přípravy. Dále tímto může být i práce terénních sociálních asistentů, kteří se pohybují mezi ohroženou mládeží v jejím přirozeném prostředí. Neméně důležitou může být sekundární prevence zaměřená na překonání kriminogenních situací, jako jsou například nebezpečné křižovatky, nádražní haly, ve kterých se shromažďují rizikové osoby a další.¹⁸

Terciární prevence

Terciární prevence (postdeliktní – již byly kriminalitou zasaženy) je koncipována jako přímá preventivní strategie zaměřená především na předcházení kriminální recidivě konkrétního pachatele, předcházení viktimologické recidivě konkrétní oběti a řešení stavu prokriminálního prostředí. Předpokládá tedy, že již ke spáchání trestného činu došlo a spo-

¹⁷ Srov., ŠTEFUNKOVÁ, M., ŠEJVL, J., *Základy prevence kriminality pro pedagogické pracovníky*. Praha, TOGGA, 2012. ISBN 978-80-87258-96-5 (s.16)

¹⁸ Srov., NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J., a kol.: *Kriminologie*. Praha, ASPI Publishing, 2004. ISBN 807357-026-2 (s. 190)

čívá v resocializaci kriminálně narušených osob (pracovní uplatnění vč. rekvalifikace, sociální a rodinné poradenství, pomoc při získávání sociální, sociologické a ekonomické samostatnosti, ... apod.). Jejím cílem je udržet dosažené výsledky předchozích intervencí a rekonstrukce nefunkčního sociálního prostředí.

Příklad: Resocializační, rehabilitační a léčebné programy pro pachatele a bývalé pachatele, případně využívání alternativních trestů.¹⁹

¹⁹ Srov., ŠTEFUNKOVÁ, M., ŠEJVL, J., *Základy prevence kriminality pro pedagogické pracovníky*. Praha: TOGGA, 2012. ISBN 978-80-87258-96-5 (s.13)

2 PROGRAMY PREVENCE KRIMINALITY NA MÍSTNÍ ÚROVNI

2.1 Organizace prevence kriminality

Okruh subjektů prevence kriminality je široký. Kromě orgánů činných v trestním řízení – policie, státní zastupitelství, soudy a vězeňství, které hraje hlavní roli, v ní působí i další instituce, např. orgány státní správy, samosprávy, podnikatelské subjekty, zájmová sdružení občanů, církve a zejména občané samotní.

V České republice je prevence kriminality organizována na třech úrovních. Jednotlivé úrovně se liší svým teritoriálním vymezením, typem realizátorů, mírou kompetenci klíčových partnerů, postupy při zpracování analýz, zpracováním rozdílných koncepčních materiálů a způsoby vyhodnocování své činnosti. Liší se také nároky na personální obsazení a na míru zapojení a odpovědnosti zúčastněných subjektů.

1. *Na meziresortní úrovni* - těžiště meziresortní spolupráce spočívá ve vytváření preventivní politiky vlády ve vztahu k tradiční (obecné) kriminalitě a koordinace preventivních činností jednotlivých resortů zastoupených v Republikovém výboru pro prevenci kriminality a podněcování aktivit nových.
2. *Na rezortní úrovni* - programy prevence kriminality vycházejí z věcné působnosti jednotlivých ministerstev, obohacují jejich běžné činnosti o nové prvky a přístupy a ovlivňují tvorbu příslušné legislativy.
3. *Na místní úrovni* - ta tvoří těžiště prevence kriminality v ČR, protože z hlediska účinnosti jsou nejefektivnější právě programy na místní úrovni, které nejlépe umožňují reagovat na specifické místní potřeby a podmínky. Záběr programů je podmíněn místní situací v oblasti vývoje sociálně patologických jevů, potřebami zájmem a schopnostmi lidí a finančními prostředky. Jsou do ní zapojeny orgány veřejné správy, policie, nevládní organizace a další instituce působící v obcích. Podstatou systému prevence kriminality na místní úrovni je optimální rozložení působnosti v oblastech sociální a situační prevence s ohledem na místní

situaci, potřeby i možnosti. Za realizaci programů prevence kriminality nesou odpovědnost obecní zastupitelstva.²⁰

2.2 Prevence kriminality na místní úrovni

Základem systému prevence kriminality jsou preventivní programy organizované na místní úrovni. V těchto programech se prolínají aktivity všech subjektů prevence.

Subjekty prevence

- Policie České republiky – její činnost se odvozuje především od další právní normy, která se problematiky prevence dotýká: je to zákon ČNR č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, kde v § 17 odst. 3 je ustanovení, podle něhož mmj. policie spolupracuje s právníckými a fyzickými osobami vykonávajícími činnost v oblasti prevence kriminality a sociálně patologických jevů.²¹
- územní orgány státní správy
- zájmová sdružení občanů – občanská, odborová, profesní, náboženská a další sdružení. Mohou především prosociálně působit na své členy.
- orgány místní samosprávy (i v přenesené působnosti) – obecní, obvodní – městské úřady, kde na této úrovni by se prevenci měla zabývat především městská nebo obecní policie a různě koncipované poradní orgány
- školy, školská zařízení – jejich činnost je stanovena v zákoně č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání
- rodina – jako nejnižší, ale základní článek společnosti. Postavení funkce rodiny, práva a povinnosti rodičů i dětí vyplývají především ze zákona č. 94/1963 Sb., o rodině.

²⁰ Srov., ŠTEFUNKOVÁ, M., ŠEJVL, J.: *Základy prevence kriminality pro pedagogické pracovníky*. Praha, TOGGA, 2012. ISBN 978-80-87258-96-5 (s.40)

²¹ Česko. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. In: 91/2008. 2008.(§17)

Cíle prevence

Hlavními cíli programů prevence kriminality na místní úrovni jsou:

- *snižování míry a závažnosti trestné činnosti*
- *zvyšování pocitu bezpečnosti občanů a jejich aktivní účast na omezování příčin kriminality*
- *začleňování prevence kriminality do generelu rozvoje obcí*
- *integrace Policie ČR do preventivních systémů, zejména na místní úrovni*²²

Gjuričová rozšiřuje cíle programů o další a to o „*spolupráci mezi orgány státní správy, samosprávy, Policí ČR, občany a nevládními organizacemi, včetně racionálního využívání personálních i finančních zdrojů, obohacování práce Policie ČR o situační přístupy a sociálně preventivní prvky, včetně poradenských a informačních služeb občanům, prohlubování povědomí veřejnosti o legálních možnostech ochrany před trestnou činností*“²³.

Projekty prevence

Projekty prevence kriminality na místní úrovni lze na základě aplikovaných opatření a cílové skupiny rozdělit do několika skupin - sociální, situační a informování občanů o možnostech ochrany před trestnou činností a posilování právního vědomí občanů.

Jako příklady jsou uvedeny projekty prevence kriminality realizované Policií České republiky.

Bezpečně v kyberprostoru – cílovou skupinou tohoto projektu byli uživatelé osobních počítačů. Realizátorem programu byl Jihomoravský kraj ve spolupráci s Krajským ředitelstvím policie Jihomoravského kraje a Městskou policií Brno. Hlavním cílem projektu je omezit rozšiřování nebezpečných počítačových jevů. Dalšími cíli jsou zvyšování informovanosti občanů a jejich motivace k aktivnímu přístupu pro zajišťování vlastní bez-

²² DOČKAL, M. a DOSTÁLOVÁ, I.: *Typy projektů prevence kriminality*. Praha : Tiskárny MV,p.o., 2008. (s. 3)

²³<http://orion2.gc-system.cz/prevencekriminality.cz/o-prevenci-kriminality/teoreticky-uvod/>

pečnosti a ochrany majetku. Provázání jednotlivých složek: škola, obec, policie při řešení nebezpečných komunikačních jevů a Informování široké veřejnosti o realizaci projekt. V rámci projektu jsou proškolení ředitelé škol, učitelé Informačních a komunikačních technologií, metodici prevence a žáci²⁴.

Ajaxův zápisník - Projekt určený pro žáky 2. tříd základních škol. Cílem je zvyšovat právní vědomí již u dětí mladšího školního věku; průvodce jim dělá policejní pes Ajax. Žáci druhých tříd základních škol se učí pomocí Ajaxova zápisníku předcházet různým sociálně patologickým jevům např. šikaně, alkoholu a nealkoholovým drogám, hazardním hrám apod. Seznamují se také s běžnými každodenními záležitostmi pohyb v silničním provozu, vlastní bezpečnost. Žáci dostávají zápisník, s kterým pracují po celý rok za pomoci učitelů a rodičů. Policisté pro ně připravují různé soutěže a testy a přitom zjišťují, co se od policejního psa Ajaxe, naučili. Zápisník obsahuje 10 témat, každé téma je vždy na 1 měsíc ve školním roce. Témata jsou zařazena vhodně vzhledem k věku žáků. Malí školáci se postupně seznamují s policistou, s činnostmi policie, dopravní tematikou a od listopadu začínají závažnější témata, kdy již děti znají "svého policistu" a navykli si na práci se zápisníkem.

Podstatou projektů prevence kriminality na místní úrovni je, že respektují místní potřeby. Ze strany centrálních orgánů jsou administrativní zásahy do preventivních aktivit minimální a subjekty prevence jsou pouze metodicky vedeny, informovány a částečně ekonomicky podporovány. Samotná organizace preventivních aktivit zůstává na místních orgánech a jejich součinnosti, vzájemné informovanosti všech, kteří se na projektech podílejí. Úspěšnost preventivních programů je podmíněna veřejnou podporou a informovaností.

²⁴ <http://www.policie.cz/clanek/bezpecne-v-kyberprostoru.aspx>

3 PROJEKT PREVENCE KRIMINALITY

„BEZPEČNÁ LOKALITA-BEZPEČNÉ BYDLENÍ“

3.1 Bezpečná lokalita-bezpečné bydlení

Součástí prevence kriminality a sociálně patologických jevů je bezesporu i problematika bezpečnosti a pořádku v bytových domech. Nelze samozřejmě opomenout i skutečnost, že bezpečnostní a pořádková situace v konkrétním bytovém domě a jeho blízkém okolí se navzájem ovlivňují. V této souvislosti je zřejmé, že existuje-li bezpečnostní nebo pořádkové riziko v bytovém domě, jsou jím dotčeni i obyvatelé žijící v jeho okolí. A samozřejmě i naopak, bezpečnostní a pořádková rizika v dané lokalitě přímo i nepřímo ovlivňují bezpečnost obyvatel v bytových domech.²⁵

Projekt „Bezpečná lokalita - Bezpečné bydlení“ Ministerstva vnitra České republiky byl projednán a vyhlášen koncem roku 2008 Poradním sborem pro situační prevenci kriminality. Jedná se o pilotní projekt, který je v současné době realizován ve dvou oblastech ČR, jež byly k tomuto účelu vybrány. Jde o objekt v ulici Koniklecová č. 5 v Brně a objekt v ulici Nad ovčírnu č. 344 ve Zlíně. Co přesně je ale podstatou tohoto projektu? Podstatou tohoto projektu je změna postojů občanů k problematice bezpečnosti, jejich motivace k bezpečnějšímu chování, k zabezpečení bytů a obytných domů, ke zlepšení sousedských vztahů a respektování zásad řádného a bezpečného užívání bytu a domu.

²⁵ <http://www.mpb.cz/pro-verejnost/bezpecna-lokalita-bezpecne-bydleni/>

3.2 Bezpečná lokalita - bezpečné bydlení - projekt Koniklecová č. 5

V zásadě se jedná o vyváženou kombinaci technických a režimových opatření v oblasti situační prevence, sociálních opatření, probačních a mediačních služeb a v neposlední řadě i sociálních preventivních programů v úrovni sekundární až terciární. Vzhledem ke struktuře obyvatel je v projektu zahrnut i program určený obětem trestných činů. Kombinace těchto opatření má za úkol zpřehlednit pohyb osob v bytovém domě, zvýšit osobní odpovědnost za své jednání a tím dojde i ke zvýšení standardu bezpečí v bytovém domě a jeho okolí. Celý projekt rozšiřuje kritérium prevence kriminality o prevenci sociálně patologických jevů a prevenci požárů.

Na počátku bylo nutné vybrat vhodnou lokalitu pro realizaci tohoto projektu a následně definovat bezpečnostní, pořádková a sociální rizika a také míru vnímání pocitu ohrožení obyvatel v tomto domě formou sociologického průzkumu a besed.

Pro dokreslení je potřeba na úvod naznačit výchozí situaci v bytovém domě, který byl vybrán pro tento projekt. Bytový dům na ulici Koniklecová č. 5, je 13 podlažní panelový dům skládající se ze 156 malometrážních bytových jednotek, které v současnosti obývá více jak cca 500 obyvatel. Dům byl postaven v roce 1994, kdy jeho dokončení, z důvodů finančních potíží, spolufinancovalo 13 městských částí. Podle toho, kolik do dostavby investovali, tolik dostali k dispozici bytů.

Struktura nájemníků je z velké části tvořena obyvateli ze sociálně, etnicky nebo národnostně vyloučených menšin. Zhruba třetina bytů je určena pro ubytování osamělých matek s dětmi, které se ocitly v tíživých životních situacích. Jinak se jedná o standardní nájemní dům, ve kterém nejsou žádné byty zvláštního určení. I přesto, že byty nemají oficiálně charakter bytů sociálních, došlo v průběhu let k situaci, kdy jednotlivé městské části přidělovaly v mnoha případech byty nájemníkům, se kterými řešily sociální, ekonomické nebo pořádkové problémy, které se jim víceméně vyřešit nepodařilo. U některých etnických a sociálních menšin došlo navíc k vytržení z jejich přirozeného sociálního prostředí. Bezpečnostní a pořádkovou situaci v domě a jeho okolí, tak negativně ovlivňovalo nejen soužití samotných nájemníků, ale i chování osob, které za nimi přicházely z celého města. V domě i jeho bezprostředním okolí docházelo ke zvýšení výskytu kriminality, narušování

veřejného pořádku a občanského soužití. Ve společných prostorách domu docházelo ke zneužívání nelegálních návykových látek, napadání osob, poškozování zařízení domu, pohybu neznámých agresivních a podnapilých osob a v konečném důsledku i k vážnému ohrožení bezpečnosti obyvatel domu a blízkého okolí.

V době před realizací projektu neměl uvedený bytový dům žádný ucelený systém zabezpečení. V bytovém domě nefungovala téměř žádná účinná režimová opatření. Sociální práce s nájemníky byla minimální (s výjimkou ubytovny pro matky s dětmi).

Proces realizace projektu je složen z několika fází. V první fázi byly stanoveny postupné kroky k dosažení všech cílů. První tři kroky v sobě mají prvky situační prevence a v posledním čtvrtém se jedná o realizaci prvků sociální prevence.

Prvním krokem pro dosažení optimální faktické i pocitové úrovně bezpečí obyvatel tohoto domu bylo zpřehlednění členitého a hustě zalidněného prostoru v budově. Bylo nutné stanovit a definovat účel užívání jednotlivých společných prostor v domě, definovat pravidla pro jejich užívání, stanovit a definovat úroveň dostupnosti jednotlivých společných prostor pro obyvatele domu a jejich návštěvníky, stanovit očekávanou míru bezpečnosti a soukromí v těchto prostorách a také stanovení a přijetí očekávané míry.

Druhým krokem bylo vytvoření a zavedení systému oprávněných vstupů a jeho provázání na související společenské, sociální, bezpečnostní a evakuační normy, vztahy a zvyklosti. Konkrétně šlo o stanovení kritérií pro přidělení oprávnění ke vstupu do domu, rychlé a spolehlivé určení a umožnění oprávněného vstupu. Jako další minimalizace, případně úplná eliminace neoprávněných vstupů a případná možnost reflexe na jejich nedodržování, zavedení pravidel pro zánik stávajících oprávněných vstupů, vznik náhradních nebo zcela nových a zavedení pravidel pro využívání databáze oprávněných vstupů, nakládání s údaji v databázi, jejich uchovávání a likvidace.

Třetím krokem bylo vytvoření a zavedení podpůrných dohledových a hlásných systémů a opatření, a jejich opětovné provázání se všemi normami, vztahy a zvyklostmi. Jednalo se o definování doložitelných bezpečnostních a pořádkových rizik v jednotlivých částech společných prostor tohoto domu, definování doložitelné míry pocitu ohrožení obyvatel ve společných prostorách. Následně aplikace obecné definice úrovně soukromí ve společných prostorách dle požadavků Úřadu na ochranu osobních údajů a srovnání s osobními postoji obyvatel tohoto domu (písemné vyjádření souhlasu či nesouhlasu). Dále se jednalo

o stanovení umístění kamerových bodů dohledového systému, správce systému a pravidel pro obsluhu, ukládání, uchovávání a nakládání s údaji. Dále bylo nutné stanovit požární rizika a následně body pro umístění požárního hlásného systému, stanovit pravidla pro příjem poplachových signálů požárního hlásného systému, a stanovit pravidla pro vyhodnocení, zpracování a reflexi. Posledním bodem v této fázi bylo stanovení úkolů, povinností a oprávnění recepční služby ve vztahu k obyvatelům a návštěvníkům tohoto domu, dále k zástupcům správy domu, vlastníka domu, Policie ČR, Městské policie a dalším dotčeným subjektům.

Posledním čtvrtým krokem byla příprava a realizace programů sociální prevence uplatněných přímo v podmínkách bytového domu a přilehlé lokalitě s orientací na konkrétní cílové skupiny obyvatel. Konkrétně se jedná o využití nízkoprahové klubovny pro volnočasové aktivity dětí obyvatel domu a děti z bytových domů v přilehlé lokalitě, zřízení a fungování pracovníka pro práci s dětmi v nízkoprahové klubovně, provázání pozice domovníka s činností asistenta prevence kriminality, který se při své činnosti bude aktivně podílet na preventivních aktivitách mezi obyvateli domu a ve spolupráci s policií minimalizovat bezpečnostní a pořádková rizika a je prostředníkem mezi obyvateli domu, policiemi a správcem bytového domu. Dále se jedná o aktivní činnost pracovníka Probační a mediální služby ČR s klienty bydlícími v tomto domě a jeho odborná mediální spolupráce při vzniku konfliktů, aktivní činnost místně příslušného strážníka a policisty v rámci existujících programů prevence kriminality a aktivní spolupráce se zástupci neziskových občanských sdružení při řešení specifických problémů v cílové skupině osamělých matek s dětmi.

Na závěr první fáze byla zpracována organizační a režimová opatření pod souhrnným názvem „**Zásady řádného a bezpečného užívání bytu a domu**“, která plní hned několik funkcí a to, že stanovují pravidla, práva a povinnosti nájemců domu při užívání bytu a domu, seznamují s existencí a fungováním podpůrných vstupních, dohledových a hlásných systémů. Informují o kontaktech na osoby a instituce, které zajišťují provoz a správu domu nebo ubytovny.

Druhou fází byla technická část projektu, v jejímž průběhu byly instalovány podpůrné mechanické a elektronické systémy. Klíčovým momentem byla instalace a nastavení elektronického přístupového systému pro obyvatele a návštěvníky bytového domu a jeho provázání na režimová a dohledová opatření. Elektronický přístupový systém potvrdí

oprávněný vstup a umožní otevření dveří. Oprávněné vstupy obyvatel do domu a jednotlivých společných prostor, jsou rozlišeny programovým vybavením systému (hlavní vchod, prostor dopisních schránek, schodiště, výtahy, sklepní chodby, sušárny). Podpůrným prvkem přístupového systému je činnost recepční služby, pro kterou je v rámci projektu upravena místnost v přízemí domu. Ta slouží současně pro činnost asistenta prevence kriminality a domovníka v jedné osobě. V rámci přístupového systému spočívá jeho úloha zejména ve výchovném působení a komunikaci s nájemníky, kteří umožnili nebo se přímo podíleli na neoprávněných vstupech cizích osob. Přístupový systém rovněž řeší zvláštní režim stanovený pro 4 podlaží bytového domu, která jsou určena pro ubytování osamělých matek s dětmi. Konceptně a technicky bude přístupový systém řešit i evakuační – únikový režim bytového domu. Jedná se zejména o předepsané mechanické zámkové systémy na únikových východech a ovládání evakuačního výtahu. Koncové ovládací a datové pracoviště přístupového systému je umístěno do prostoru recepce.

Dalším významným technickým podpůrným prvkem je dohledový systém, který je tvořen kamerovým systémem a on-line dohledem recepční služby, která v systému zaručuje efektivní a účinnou reflexi na mimořádné události ve společných prostorách domu. Při jeho instalaci bylo využito výsledků provedeného sociologického průzkumu v otázkách určení společných prostor bytového domu, ve kterých se jeho obyvatelé cítí významně ohroženi a kde zpravidla dochází k ohrožení bezpečnosti osob a majetku, veřejného pořádku a občanského soužití (plášť budovy, prostor dopisních schránek, schodiště, výtahy). Koncové pracoviště pro on-line dohled a ukládání dat je opět umístěno do prostor recepce.

Posledním stavebně technickým prvkem projektu je požární hlásný systém, který je tvořen soustavou detektorů kouře ve všech společných prostorách bytového domu (bytové chodby, schodiště, výtahy, sklepy). Pro příjem poplachového signálu je zřízeno zasílání textové zprávy na mobilní telefon domovníka, čímž je zajištěna okamžitá reakce.

Třetí fáze projektu byla z části zahájena koncem roku 2011 a je časově neomezená, vzhledem k tomu, že zahrnuje nejdůležitější část celého projektu a to jednotlivé programy sociální prevence. Konkrétně se jedná o zahájení činnosti sociálního asistenta volnočasových aktivit v bytovém domě, který bude prostředníkem mezi městskou částí jako správcem objektu, oběma policiemi a nájemci domu a bude se podílet na osvětě, dohledu a konzultacích při řešení vzniklých problémů v domě a nízkoprahové klubovně. Dále bude pokračovat činnost nízkoprahové klubovny v tomto domě a spolupráce s občanskými sdruže-

ními zajišťujícími volnočasové programy pro děti. V současné době již byla zahájena a nadále bude pokračovat osvětová a informační kampaň Odboru prevence Městské policie Brno mezi obyvateli domu v oblasti prevence kriminality a sociálně patologických jevů. Dále bude pokračovat spolupráce strážníka tzv. územáře městské policie a policisty tzv. okrskáře Policie ČR s domovníkem a městskou částí při řešení aktuálních problémů. Na území v bezprostředním okolí domu bude zvýšena frekvence hlídkové činnosti obou policí, která by měla minimalizovat předpokládaný přesun narušitelů veřejného pořádku z bytového domu do jeho okolí. V případě nutnosti bude pokračovat spolupráce s Probační a mediační službou ČR při řešení případných konfliktů.

3.3 Cíle projektu

Cílem projektu je zvýšení bezpečnosti obyvatel tohoto domu, snížení anonymity v domě, snížení rizika pohybu neoprávněných osob v prostorách domu a rizika poškozování jeho zařízení (vandalismu), zamezení páchání trestných činů a přestupků v těchto prostorech a v neposlední řadě zlepšení situace v nabídce sociálních služeb přímo v domě či v jeho bezprostředním okolí. Tento konkrétní projekt realizovaný v bytovém domě na ulici Koniklecová č. 5, se v první řadě zaměřuje na bezpečnostní a pořádková rizika uvnitř bytového domu. Přesto však předpokládá, že minimalizace nebo dokonce úplná eliminace bezpečnostních a pořádkových rizik pozitivně ovlivní i bezpečnostní a pořádkovou situaci v jeho bezprostředním okolí. Významným přínosem projektu bude ověření funkčnosti a účinnosti systému a zpracování metodiky a doporučení pro vlastníky a správce bytových domů v městě Brně, kteří řeší podobné problémy v oblasti bezpečnosti.

3.4 Vnímání pocitu bezpečnosti obyvateli domu – Analýza sociologického průzkumu

Vrátíme-li se na počátek samotného projektu, bylo potřeba po vybrání konkrétního bytového domu, zjistit aktuální situaci v domě a definovat bezpečnostní, pořádková a soci-

ální rizika a také míru vnímání pocitu ohrožení obyvatel v tomto domě a to jak formou besed s obyvateli tohoto domu, tak hlavně formou sociologického průzkumu realizovaného Mgr. Tábořskou, která byla oslovena Městskou policií Brno ke spolupráci. Pro zpracování dotazníku k sociologickému průzkumu bylo vypracováno zadání, které obsahovalo dva okruhy informací potřebných pro zjištění aktuální situace v domě a zjištění přijatelnosti technických, režimových nebo organizačních opatření v domě.

Analýza se skládá ze tří částí, kde v první jsou informace o stávající situaci v domě, v druhé o přijatelnosti technických, režimových nebo organizačních opatření a ve třetí pak celkové shrnutí provedeného průzkumu.

1. Šetření o stávající situaci v domě

V prvním okruhu to byly informace o obyvatelích domu, jejich složení z hlediska pohlaví, věku, rodinného stavu a vztahů, ekonomické aktivity, vzdělání, délky bydlení v domě. V další části šlo o zjištění rozsahu a míry znalostí obyvatel domu podle umístění bytu, pohlaví, povolání, věku, sociálního stavu, postavení v rodině – matky, babičky, otce atd. (co spojuje lidi, kteří se více znají). Dále pak informace o pocitu bezpečí nebo ohrožení při každodenním užívání bytu a společných prostor domu z hlediska technického stavu domu, jeho zabezpečení, členění společných prostor a okolí domu (osvětlení, výtahy, vstupy, schodiště, chodby, okna, balkony, hydranty, schránky, zvonky, domovní telefon, sklepy, sušárny, parkování, veřejné osvětlení, veřejná zeleň, přístupové cesty k domu, doprava a z hlediska stanoveného režimu v domě, zažitého jednání ostatních nájemníků, návštěvníků domu nebo správy domu – opravy, údržba, úklid (režim vstupu do domu / je-li, pohyb a chování obyvatel domu na chodbách, schodištích, výtazích, sušárnách, sklepech a v bezprostředním okolí domu), dále pak z hlediska způsobu užívání bytu jinými nájemníky domu (čistota, hluk, živnost, drogy, alkohol, kriminalita, rušení nočního klidu, osobní hygiena, zvířata).

V další části potom informace o pohybu cizích a neznámých lidí v domě (četnost a struktura-cizí /v domě nebydlící a cizí/ neznámí v domě nebydlící, časová frekvence pohybu cizích osob v domě, chování cizích osob v domě, lokalizace míst největšího pohybu cizích osob v domě-poschodí).

Nezbytnou součástí byly i informace o pocitu bezpečí nebo ohrožení z hlediska stavu mezilidských vztahů mezi obyvateli domu (frekvence, způsob a ne-soustavnost komunikace s ostatními obyvateli domu-poschodí, míra formálnosti nebo otevřenosti komunikace, míra vzájemné tolerance, solidarity a empatie, projevy xenofobie, rasové nesnášenlivosti a netolerance sexuální orientace nebo náboženského vyznání, věku, národnosti či sociálního postavení), vnímání postavení dětí bydlících v domě z hlediska jejich bezpečnosti (rizika ohrožující bezpečnost dětí v domě – technická, režimová, vztahová, kriminalita, alkohol, drogy) a z hlediska ohrožení bezpečnosti ostatních obyvatel domu dětmi samotnými (vztahy, drogy, alkohol, kouření, kriminalita, chování, požáry) a vnímání postavení seniorů bydlících v domě z hlediska jejich bezpečnosti (osaměle žijící senioři, zajištění jejich potřeb – samostatnost, zneužívání důvěry – peníze, služby; schválnosti, generační konflikty).

Další skupinou informací byla rizika zvyšující obavu o bezpečnost. Konkrétně o vnímání ostatních rizik v domě a jeho bezprostředním okolí (ubytovna pro matky s dětmi, restaurační nebo jiné provozovny v okolí domu, postoje a názory obyvatel okolních domů, kriminalita v lokalitě apod.)

Důležitou informací bylo i vnímání dostatečnosti a účinnosti komunikace obyvatel domu se zástupci vlastníka domu, správce domu, domovníkem ve věci problémů spojených s pořádkem a bezpečností v domě (osobní jednání, domovní schůze, kontrolní dny, dotazníky, schránky důvěry) a reflexe těchto jednání a také vnímání přítomnosti Městské policie nebo Policie ČR v domě (frekvence, účinnost, důvody) a reflexe na zásahy a zákroky obou policí.

Pro zjištění angažovanosti obyvatel, jejich důvěru ve změnu a hodnotové preference bylo potřebné zjistit jejich zkušenosti, pocity a názory na osobní angažovanost svoji (rodina), ostatních obyvatel domu – poschodí při řešení problémů (organizovanost, spontánnost, vůdčí jedinci – ochota následovat – připojit se), existenci, případně míru důvěry v možnou změnu neuspokojivého stavu pořádku a bezpečnosti v domě (je možná, jaké jsou představy o konkrétních nebo obecných opatřeních) a dále míru potřeby, ochoty, nutnosti, akceptace ztráty anonymity v rámci společných prostor domu ve prospěch režimových technických a organizačních opatření ke zvýšení bezpečnosti v domě.

2. Šetření k přijatelnosti technických, režimových nebo organizačních opatření

Druhým okruhem byly informace k přijatelnosti technických, režimových nebo organizačních opatření v domě. U vstupních režimových a technických opatření se jednalo zejména o míru přijatelnosti zpřísnění režimu vstupu obyvatel a návštěvníků do domu, případně i poschodí (pravidla pro selekci oprávněných vstupů) a míru přijatelnosti zavedení elektronického identifikačního vstupního systému s funkcí vedení přehledu o oprávněném vstupu a odchodu obyvatel domu a návštěvníků (v případě problémů a mimořádných událostí možnost dohledání). Co se týká dohledových technických opatření a přijatelnosti i důvěry v organizační opatření, jednalo se o míru přijatelnosti fungování vnitřního kamerového dohledového systému ve společných prostorách domu (vchod, chodby, schodiště, výtahy) a míra ochoty, osobní angažovanosti a odvahy k podpoře, respektování a případné osobní účasti na práci pracovních skupin samosprávy domu – poschodí (práva a povinnosti v mezích dohodnutého mandátu – uznání a respekt k zájmům většiny obyvatel domu - poschodí).

V samotném závěru se jednalo o informace o přijatelnosti a důvěře v úlohu správy domu a obou policií. Konkrétně o míře osobní disciplíny, podpory a respektování správy domu – správce (domovníka) jako manažera, arbitra a garanta dodržování stanoveného režimu v domě a správce dat z technických vstupních a dohledových systémů v domě, míře zájmu, podpory a respektování zástupce městské policie (územář, vedoucí revíru, strážník Odboru prevence), jako partnera při prosazování stanoveného režimu (pravidel – zájmu většiny – zájmu správce domu) a také míra důvěry a podpory městské policie jako správce dat z technických vstupních a dohledových systémů v domě.

3. Shrnutí sociologického průzkumu

Analýza dotazníkového šetření provedeného Mgr. Táborskou v domě na Koniklecové 5 ukázala, že se v domě necítí příliš bezpečně a že by přijali posílení bezpečnostních opatření.

Při zkoumání pocitu bezpečnosti vyšlo najevo, že téměř 70% respondentů se necítí v domě zcela bezpečně (ať už jen v noci, nebo celodenně), nejvíce se cítí být ohroženi ve vstupních prostorách, na schodišti a ve výtahu. Potěšující však je, že i přes tuto skutečnost

se ve svém bytě většina respondentů cítí bezpečně během celého dne a že de facto jediným významnějším rušivým prvkem je štěkot psů od sousedů.

V domě se podle výpovědí respondentů velmi často – zejména ve vstupních prostorech v odpoledních a večerních hodinách - pohybují cizí osoby, které u více než dvou třetin obyvatel vzbuzují obavy tím, že jsou pod vlivem alkoholu, znečišťují společné prostory nebo ruší noční klid. Přesto se tomu obyvatelé nesnaží zamezit zamykáním vchodových dveří, které nikdy nezamykají celé tři čtvrtiny respondentů.

Prostředí v domě také není většinou respondentů považováno za bezpečné pro děti – analýza však neukázala, že by se respondenti klonili k nějakému jednoznačnému zdroji tohoto ohrožení, nejčastěji však zmiňovali špatný technický stav domu. Naopak senioři se v domě cítí spíše bezpečně, podle jejich výpovědi se setkávají s neslušným chováním a schválnostmi ze strany ostatních obyvatel, nikoli však s přímým ohrožením, jako jsou krádeže či agresivní jednání.²⁶ Technické vybavení domu (s výjimkou výtahů a osvětlení na schodišti) bylo hodnoceno jako převážně funkční, ovšem nadpoloviční podíl respondentů považuje za nedostatečné osvětlení prostoru před domem a na parkovišti. Průzkum však ukázal, že obyvatelé domu jsou zcela neinformováni o základních bezpečnostních prvcích, jako je hasicí systém, hlavní uzávěr vody, či přístup na střeche domu.

V případě, že v domě nastanou nějaké problémy, které už není respondent schopen zvládnout sám (respondenti proklamovali značnou míru snahy podílet se na řešení problémů v domě), obrací se nejčastěji pro pomoc zejména k domovníkovi a ke správci domu. Vystalé obtíže se podle odpovědí nadpoloviční většiny respondentů daří vyřešit minimálně v polovině případů. Za nejefektivnější způsoby řešení problémů jsou považovány kontrolní dny, osobní jednání s domovníkem a se správcem domu. V případě, že v domě zasahuje Městská policie, nebo Policie ČR, jsou téměř tři čtvrtiny respondentů za tento zásah rády a cítí se pak bezpečněji.

Co se týče zavedení nových bezpečnostních opatření v domě, otevírá se zde pro vlastníka domu a Městskou policii Brno poměrně velké pole působnosti. Respondenti vyjádřili velkou míru ochoty přijmout téměř všechna z nabízených opatření (všechna opatření

²⁶ Tábořská, L.: *Vnímání pocitu bezpečnosti obyvateli bytového domu Koniklecová 5*, Brno, 2009. (s.29-30)

byla označena jako velmi přijatelná nebo spíše přijatelná většinou respondentů), s výjimkou posílení pravomoci domovníka, pověření domovníka správou kamerového systému a vytvoření pracovních skupin samosprávy domu. Vůbec nejpozitivněji bylo hodnoceno zavedení kamerového systému u vstupu do domu, pověření Městské policie správou tohoto systému a pravidelné návštěvy strážníka městské policie v domě. Vzhledem k tomu, že respondenti vyjádřili značnou míru obav při pohybu na schodišti a ve výtahu, přijali by zřejmě v těchto prostorách zavedení kamerového systému.²⁷

²⁷ Tábořská, L.: *Vnímání pocitu bezpečnosti obyvateli bytového domu Koniklecová 5*, Brno, 2009. (s. 29-30)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 PRŮZKUM

4.1 Příprava – cíl, úkoly, hypotézy, použité metody

Cíl

Cílem praktické části bakalářské práce je srovnání plánovaného a skutečného vlivu preventivních programů na konkrétním probíhajícím projektu prevence kriminality pod názvem „Bezpečná lokalita – bezpečné bydlení“ realizovaného v rámci městského programu prevence kriminality v Brně. Konkrétně se jedná o zjištění účinnosti provedených preventivních opatření z hlediska zvýšení bezpečnosti obyvatel tohoto domu, snížení anonymity v domě, snížení rizika pohybu neoprávněných osob v prostorách domu a rizika poškozování jeho zařízení (vandalismu), zamezení páchání trestných činů a přestupků v těchto prostorech.

Úkoly

Aby bylo možno zjistit rozdíl mezi plánovaným a skutečným vlivem tohoto preventivního programu, byly stanoveny následující úkoly:

Úkol č. 1: Seznámit se s analýzou sociologického průzkumu provedeného před zahájením projektu tj. v roce 2009.

Úkol č. 2: Vytvořit dotazník pro získání informací o aktuální situaci v domě.

Úkol č. 3: Provést dotazníkové šetření v domě a jeho následnou analýzu.

Úkol č. 4: Vyhodnotit získané informace, porovnat je a provést závěr.

Hypotéza

Zavedením prvků situační prevence v bytovém domě dojde ke snížení bezpečnostních a pořádkových rizik.

Metodologie

- analýza literárních pramenů a materiálů realizátora projektu
- kvantitativní výzkum – dotazník - interpretace

Metody zpracování výzkumných údajů

- komparace – jedná se o srovnání dvou analýz sociologického průzkumu.
 1. analýza sociologického průzkumu realizovaného před spuštěním projektu (2009)
 2. analýza sociologického průzkumu provedeného v rámci této bakalářské práce po 18 měsíčním fungování a realizaci prvních dvou etap (únor 2012)
- výsledky jsou zpracovány v programu Microsoft Word na PC

4.2 Dotazník

Při sestavování dotazníku bylo vzhledem k nutnosti porovnání informací získaných od obyvatel domu, záměrně využito struktury dotazníku vytvořeného pro získání informací před zahájením samotného projektu. Dotazník je tvořen otázkami pro zjištění dvou základních okruhů informací potřebných ke zjištění aktuální situace v domě a zjištění účelnosti a přijatelnosti technických, režimových a organizačních opatření v domě. V dotazníku byly respondentům položeny dva typy otázek - uzavřené otázky s možností volby a škálové otázky. Každý respondent zaznamenával své názory na rozdaný dotazník. Dotazník byl anonymní, neprováděla se žádná evidence vyplňujících. Identifikátorem respondenta byl ročník narození a pohlaví. Známa jsou technická režimová a organizační opatření realizovaná v průběhu projektu. Při rozdávání dotazníku, byli respondenti požádáni o maximální pravdivost uváděných odpovědí a byli ubezpečeni o tom, že jejich odpovědi jsou důvěrné.

4.3 Vyhodnocení, analýza a interpretace výsledků

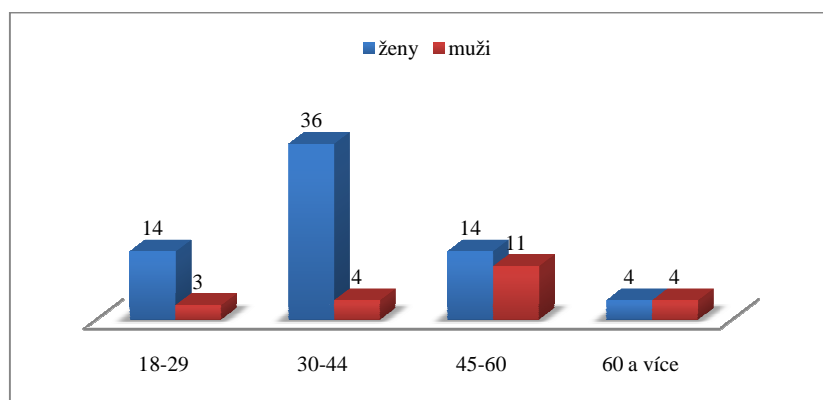
4.3.1 Vyhodnocení

Popis zkoumaného vzorku

1. Věk a pohlaví respondentů

Zkoumaný vzorek je tvořen 69 ženami (76%) a 21 muži (24%). Z hlediska věku byla nejsilněji zastoupena věková skupina 30-44, která tvořila 44,5% (40) vzorku, druhou nejsilnější skupinou byla kategorie 45-59 (27,8%; 25), 18,9% (17) respondentů bylo ve věku 18-29 a 8,8% (9) respondentů bylo starších 60 let. (graf č. 1)

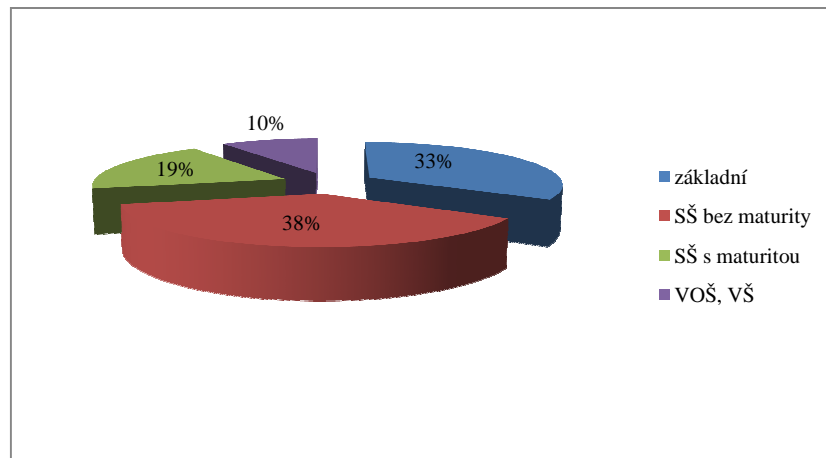
Graf 1 - Věk a pohlaví respondentů

2. Nejvyšší dosažené vzdělání a ekonomická aktivita respondentů

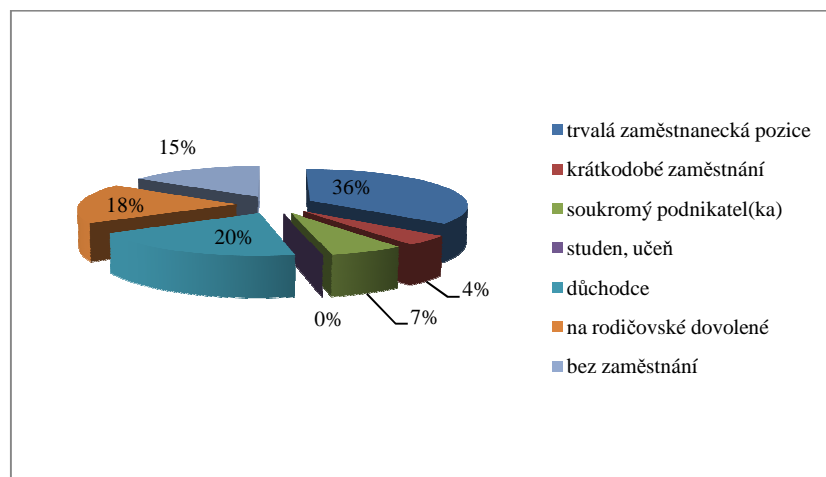
Z hlediska nejvyššího dosaženého vzdělání uvedlo plných 40% (36) respondentů středoškolské vzdělání bez maturity, 27,8% (25) základní vzdělání, 25,6% (23) respondentů středoškolské vzdělání s maturitou a pouze 6,6% (6) vysokoškolské vzdělání. (graf č. 2)

Graf 2 - Nejvyšší dosažené vzdělání respondenta dle pohlaví

Z hlediska ekonomické aktivity největší část respondentů (35,6%; 32) uvedla, že má trvalé zaměstnání. Ostatní kategorie byly zastoupeny o poznání méně – 20% (18) tvořili invalidní či starobní důchodci, 17,7% (16) matky na rodičovské dovolené, 15,6% (14) respondentů bylo v době průzkumu bez zaměstnání, 6,9% (6) uvedlo, že podnikají, 4,5% (4) mělo krátkodobé zaměstnání a jako studující se nevedl nikdo. (graf č. 3)

Graf 3 - Ekonomická aktivita respondentů

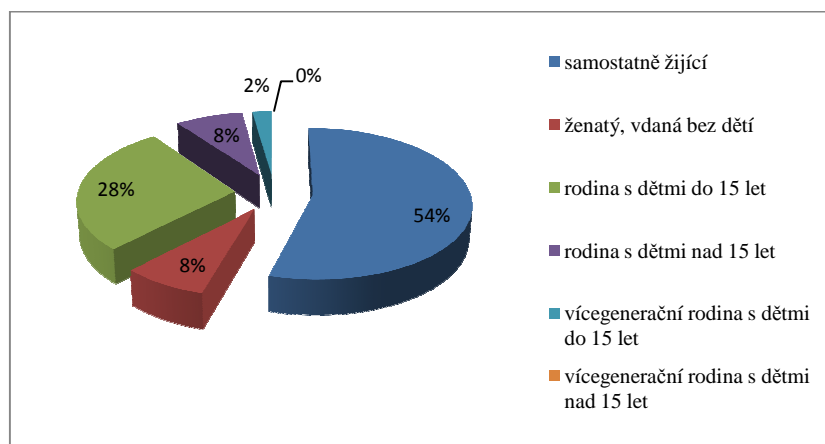

3. Rodinný stav respondentů

Dotazem na rodinné zázemí se ukázalo, že nejvyšším podílem respondentů jsou samostatně žijící 43,3 % (39), tedy osoby svobodné, rozvedené, vdovy a vdovci žijící v domácnosti bez dětí a partnera – přičemž tato kategorie převažovala jak u mužů, tak u

žen. Druhou nejčetnější skupinou byly rodiny (včetně rodin osamělého rodiče) s dětmi do 15 let 27,8 % (25). Shodný počet respondentů 7,8 % (7) respondentů uvedlo, že žijí s manželem / manželkou bez dětí a jako rodina s dětmi ve věku mezi 15-18. Ostatní kategorie, tj. vícegenerační rodiny byly zastoupeny jen výjimečně (od 1-3%, tj. 1-3 respondenty).(graf. č.4)

Graf 4 - Rodinný stav respondentů

4. Délka bydlení v domě a obývané patro

Respondenti byli dotazováni na délku pobytu v domě, zejména proto, aby mohla být zhodnocena jejich znalost daného prostředí. Více jak polovina 53% (48) respondentů uvedla, že v domě bydlí déle než tři roky a 32,3 % (29) zde bydlí 1-3 roky. Skupina 8 respondentů (8,8%) a skupina 5 (5,6%) uvedla, že v domě bydlí méně jak rok případně méně než půl roku. Z výsledku lze usoudit, že převážná většina respondentů situaci v domě a nejčastější problémy již dobře znají. Vzhledem k tomu, že bylo potřeba zjistit srovnatelné poměry obyvatel ze všech pater, byla uvedena otázka obývaného patra. Podařilo se zajistit minimálně 7 respondentů na každém patře (vyjma 8. patra).

*Technické a bezpečnostní vybavení domu***1. Technické vybavení domu**

Respondenti odpovídali na řadu dotazů ohledně technického vybavení domu, které ovlivňuje jejich vnímání bezpečnosti a pohodlí bydlení v domě – tedy zejména na osvětlení různých částí bytů, funkčnost výtahů, zvonků a domovního telefonu.

Na dotaz týkající se osvětlení sklepa a sušárny odpovědělo nejméně respondentů (62 resp. 46), avšak jako vždy funkční bylo označeno těmito respondenty v 96,9 % resp. 90,3 %. Velká skupina respondentů tuto odpověď vynechal. Jako nejméně funkční bylo označeno osvětlení schodiště (podle 17,6% respondentů občas nefunguje a podle 5,9% nefunguje velmi často). Osvětlení vchodu bylo nadpoloviční většinou (78,2%) respondentů označeno jako vždy funkční a 17,3% uvádělo, že občas nefunguje. Podobně bylo hodnoceno i osvětlení na patrech, přičemž na občasný výpadek osvětlení patra si nejčastěji stěžovali obyvatelé z 3., 10. a 11. patra (přes 50% respondentů z těchto pater).

Tabulka 1- Funkčnost technického vybavení domu

	Osvětlení vstupu		Osvětlení patra		Osvětlené schodiště		Osvětlení sklepa		Osvětlení sušárny	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Funguje vždy	68	78,2	69	77,5	65	76,5	56	90,3	40	86,9
Občas nefunguje	15	17,3	14	15,8	15	17,6	4	6,6	2	4,4
Velmi často nefunguje	4	4,5	6	6,7	5	5,9	2	3,1	4	8,7
Celkem	87	100	89	100	85	100	62	100	46	100

N – počet respondentů, kteří odpověděli na danou otázku

Výtah podle 78,7% respondentů funguje vždy, podle 16,6% občas nefunguje občas, domovní telefon označilo za vždy funkční 76,5% respondentů, jako občas nefungující 17,6% a velmi často nefungující podle 5,9% respondentů. Zvonky byly hodnoceny v průměru stejně jako výtah a domovní telefon (funguje vždy 77,5%, občas nefunguje 16,6% a velmi často nefunguje 5,9%).

Tabulka 2 - Funkčnost technického vybavení domu

	Výtah		Zvonky		Domovní telefon	
	N	%	N	%	N	%
Funguje vždy	70	78,7	65	77,5	65	76,5
Občas nefunguje	15	16,9	14	16,6	15	17,6
Velmi často nefunguje	4	4,4	5	5,9	5	5,9
Celkem	89	100	84	100	85	100

2. Informovanost o bezpečnostním vybavení domu

Z výsledků vyplynulo, že obyvatelé domu obecně nejsou příliš dobře informováni o existenci a umístění bezpečnostních prvků v domě – hasícím systému a hlavním uzávěru vody. Z celkového počtu 87 odpovědí 59,8 % respondentů neví, jestli je v domě funkční hasicí systém nebo hydrant (40,2 % je názoru, že ano), 66,3 % neví, jestli je hlavní uzávěr vody přístupný všem obyvatelům a 63,1 % neví, jestli je viditelně označen.

Otázka volného přístupu na střechu domu je z hlediska bezpečnosti velmi důležitá. O této skutečnosti není z 84 respondentů informováno plných 67,8 %. 26,2 % odpovědělo, že se lidé na střechu běžně dostat nemohou.

3. Osvětlení a zeleň před domem

V této části se respondenti vyjadřovali k osvětlení prostoru před domem a parkovacích míst a také k úpravě zeleně před domem. Osvětlení přístupu k domu označilo za dostatečné 82,2 % (74) respondentů, 16,7 % (15) vyjádřilo názor, že by to mohlo být lepší a 1 respondent jej označuje jako nedostatečné. O něco málo hůře dopadlo hodnocení kvality osvětlení parkoviště před domem, které za dostatečné a přehledné považuje 67,9 % (59) respondentů a pouze 4,4 % (4) respondentů považuje parkoviště za více či méně nedostatečné.

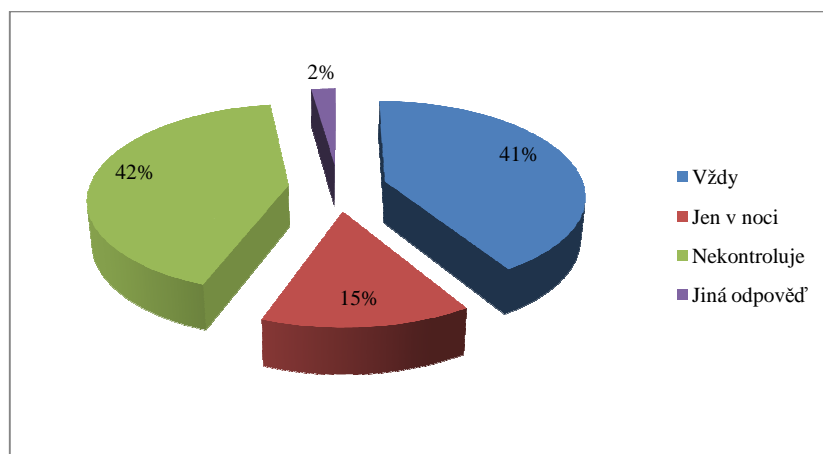
Úprava zeleně kolem přístupových cest, tak aby se do ní nemohl nikdo skrýt (tj. keře nedosahují výšky 1,2 m a stromy a vyšší keře mají do této výše odstraněny větve), byla jako dostatečná nebo většinou dostatečná označena v 93,1% (81) odpovědí, za zcela nedostatečnou ji považuje jen 2,3 % (2) respondentů.

Výskyt cizích osob v domě

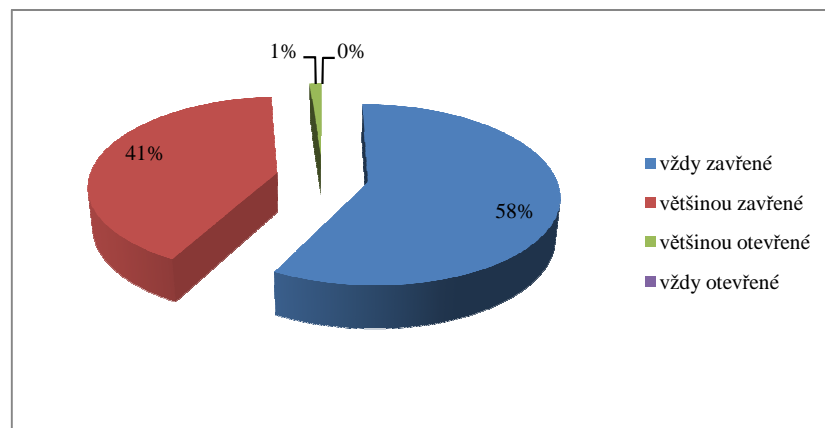
1. Zavírání vstupních dveří

Pro možnost pohybu cizích osob po domě je do značné míry určující, jestli mají možnost vstoupit otevřenými dveřmi, nebo jestli je zavření dveří kontrolováno nájemci. Obyvatelé domu byli dotazováni, jestli (a kdy) kontrolují, zda jsou vstupní dveře zavřené a jestli je při příchodu či odchodu ve dne a v noci nacházejí otevřené nebo zavřené. Výsledky jsou v tomto případě do jisté míry uspokojivé – z celkového počtu 90 respondentů více jak polovina 55,6 % (50) uvedlo, že zavření vstupních dveří do jisté míry kontroluje (41,2 % vždy, 14,4 % jen v noci), (graf č. 5). Další potěšující informací je skutečnost, že obyvatelé domu nachází vstupní dveře při příchodu i odchodu vstupní dveře zavřené, vždy uvedlo 57,2 % (52) resp. 79,3 % (69) a většinou 41,2 % (32) resp. 20,7 % (18). (graf č. 6 a 7)

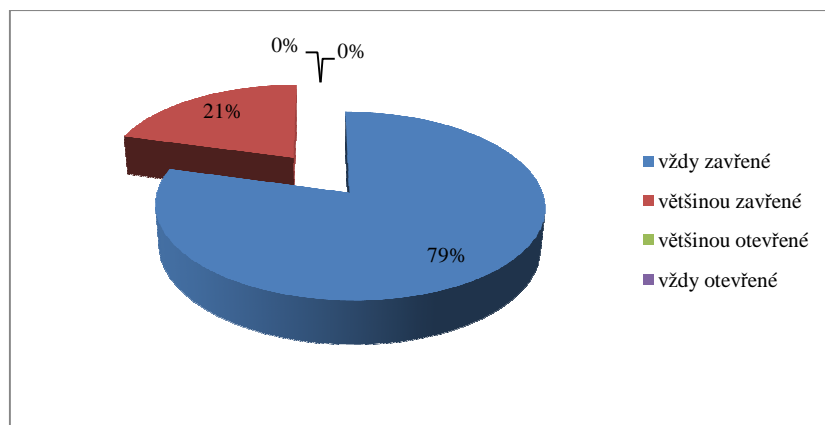
Graf 5 - Kontrola zavření dveří respondentem

Graf 6 - Jak respondent nachází vstupní dveře - ve dne

Graf 7 - Jak respondent nachází vstupní dveře - v noci

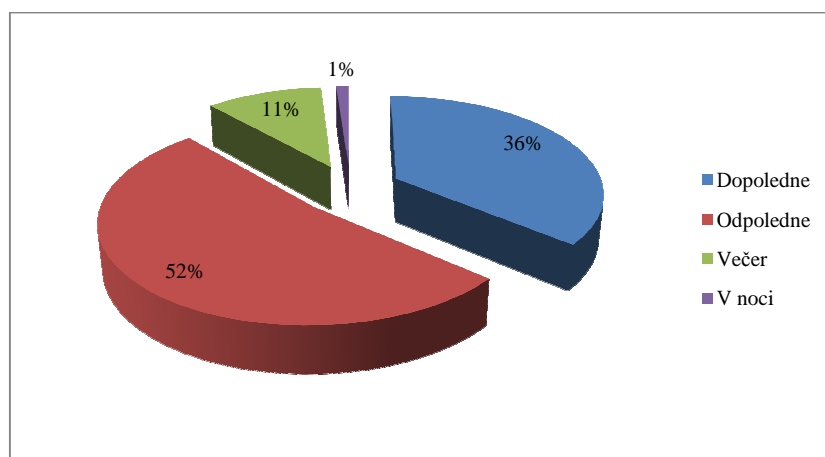
2. Pohyb cizích osob po domě

Po spuštění přístupového systému do domu a po zavedení režimových opatření by pohyb cizích osob měl být zcela omezen. Proto byli respondenti tázáni, jestli pouští do domu cizí osoby, pokud je o to požádají. 81,14 % (73) obyvatel uvedlo, že cizí osoby nepouštějí nikdy a 15,6 % (14) je pouští dovnitř jen někdy.

V návaznosti na výše uvedenou otázku byli respondenti tázáni na to, zda v domě cizí osoby potkávají a jestli se zajímají, co v domě dělají. 71,1 % (64) uvedlo, že cizí osoby v domě potkávají někdy a 8,9 % (8) vždy. Tento údaj však může být ovlivněn skutečností, že v tomto domě je 156 bytových jednotek a obyvatel se navzájem všichni neznají. Na otázku zda se respondenti zajímají o to, co cizí osoby v domě dělají, uvedla více jak polovina (53,3 %), že se do jisté míry zajímají. 46,7 % (42) se nezajímá nikdy. Nejčastěji jsou cizí osoby v domě vídány v odpoledních (52,3 %; 45) a dopoledních (36,1 %; 3134) hodi-

nách, v noci potkává cizí osoby jen 1,1 % (1) obyvatel domu, což může být ale způsobeno nejen tím, že se v tuto dobu v domě cizí osoby nepohybují, ale například i tím, že v noci obyvatelé příliš často nevycházejí ze svých bytů (jak odpověď v rozhovoru s tazatelem doplnilo několik respondentů).(graf č. 8)

Graf 8 - Nejčastější doba výskytu cizích osob v domě

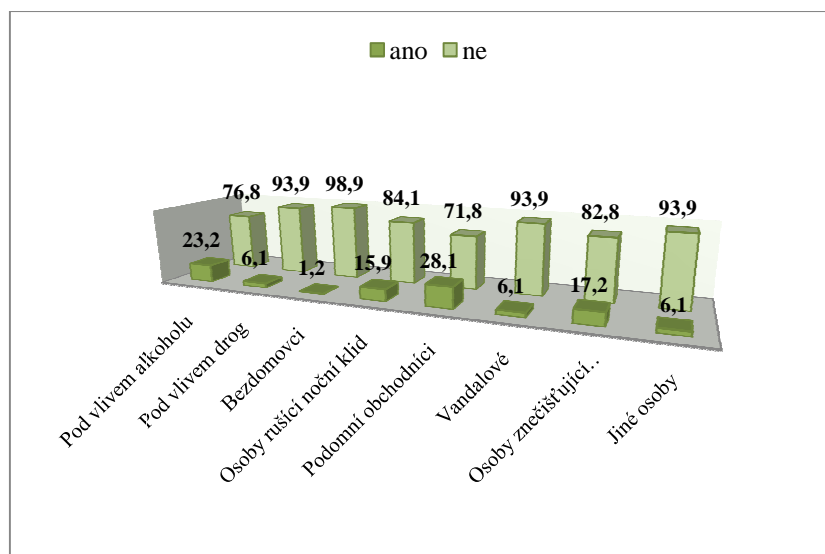

Nejčastějším místem, kde dotazovaní potkávají cizí osoby, jsou jednoznačně vstupní prostory s 90,7 % (78). Tento fakt je zřejmě ovlivněn skutečností, že vstupní prostory jsou jediným přístupným místem pro cizí osoby po vpuštění nájemcem za použití otevření dveří elektronickým vrátným. Ostatní v dotazu uvedené prostory jsou v souhrnu do 10% .

3. Charakteristika cizích osob, pohybujících se v domě

Obyvatelé domu byli dotázáni na to, jestli cizí osoby, které v domě potkávají, vykazují některé z nepříznivých sociálních charakteristik a jestli v nich tyto osoby vzbuzují obavy. Nejčastěji oslovení obyvatelé domu uváděli, že v domě potkávají podomní obchodníky s 28,1 % (23) a hned za nimi s 23,2 % (19) osoby pod vlivem alkoholu. Dalšími důležitými informacemi je výskyt cizích osob, které znečišťují společné prostory 17,2 % (15) a osoby rušící noční klid 15,9 % (13). Naopak nejméně jsou v domě vídání bezdomovci (1,2 % (1 kladná odpověď)). (graf č. 9)

Graf 9 - Které problémové skupiny cizích osob obyvatel v domě potkávají (%)

Nakonec byla položena otázka pocitu bezpečí při setkání s cizí osobou v domě. Více než polovina respondentů (58,9 %; 53) udala, že z chování některých cizích osob, které v domě potkávají, má obavy, většiny cizích osob se obává 2,2 % (2) respondentů. Zcela bez obav zůstává (38,9 %; 35) oslovených obyvatel domu.

Vnímání pocitu bezpečí obyvateli domu

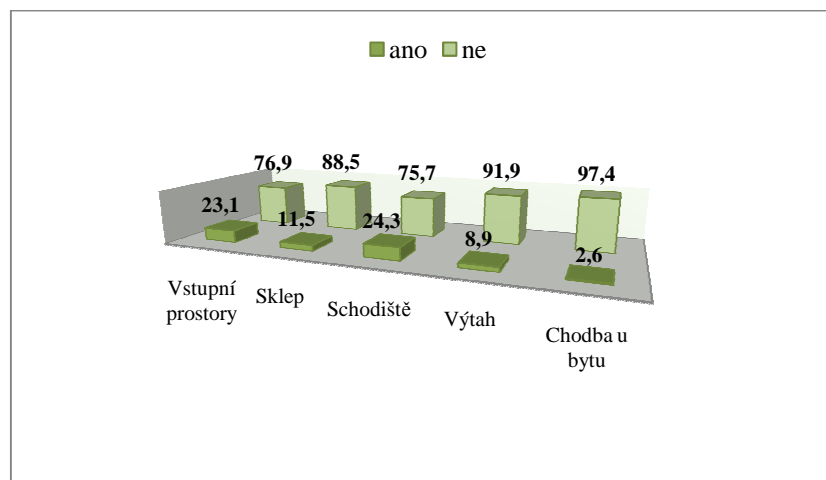
1. Pocit bezpečí ve společných prostorách

Respondenti byli dotazováni na to, jestli se ve společných prostorách – vstupní část domu, sklep, chodby, výtah, schodiště a jiné, cítí bezpečně, případně ve kterých prostorách se cítí ohroženi a zda v těchto prostorách potkávají jiné obyvatele domu, kteří svým jednáním a stavem narušují soužití v domě.

Celých 60 % (48) respondentů uvedlo, že se ve společných prostorách domu cítí bezpečně celodenně a 20 % (16) jen ve dne. Pocit ohrožení má občas 17,5 % (14) dotazovaných. Dva respondenti uvedli, že mají pocit ohrožení neustále. Co se týká míst, ve kterých mají dotazovaní nejvíce pocit ohrožení, tak nejméně bezpečně se jeví schodiště s 24,3 % (19) kladných odpovědí a vstupní prostor domu s 23,1 % (18) kladných odpovědí. Na

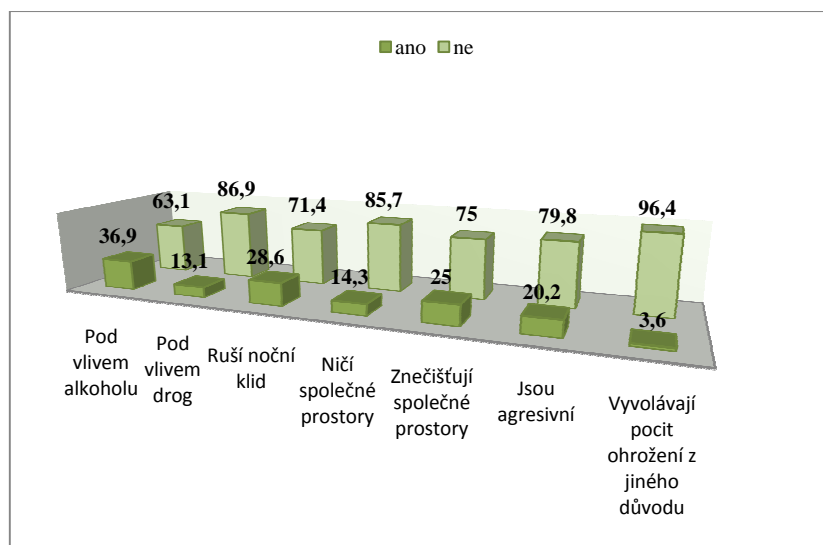
druhé straně nejbezpečnějším místem se jeví chodba v poschodí, kde je byt respondenta a to s 97,4 % (76) zápornými odpověďmi. Srovnáním pocitu ohrožení dle pohlaví dospějeme k závěru, že muži i ženy (22,2 % resp. 25%) se nejvíce cítí ohroženi v prostorách schodiště. Na opačném pólu pocitu ohrožení je opět, stejně jako v celkové srovnání, u mužů i žen (94,4 % resp. 98,3 %) prostor chodeb, na kterých je umístěn byt respondenta. (graf č. 10)

Graf 10 - Prostory, ve kterých se respondent cítí být ohrožen (%)

Problémovým chováním některých obyvatel domu je zvýšen pocit ohrožení v domě. Dotazovaní se vyjadřovali k tomu, se kterými typy chování, narušujícími příjemné bydlení v domě, se setkávají. Nejčastěji bylo uváděno, že se v domě pohybují obyvatelé, kteří jsou pod vlivem alkoholu (36,9 % kladných odpovědí), kteří ruší noční klid (28,6%) a kteří znečišťují společné prostory (25 % kladných odpovědí). Nejméně se respondenti v domě setkávají s obyvateli, kteří vyvolávají pocit ohrožení z jiného důvodu (3,6% kladných odpovědí). Respondenti neuvedli z jakého důvodu. (graf č. 11)

Graf 11 - Problémové typy obyvatel domu, které respondent v domě potkává (%)

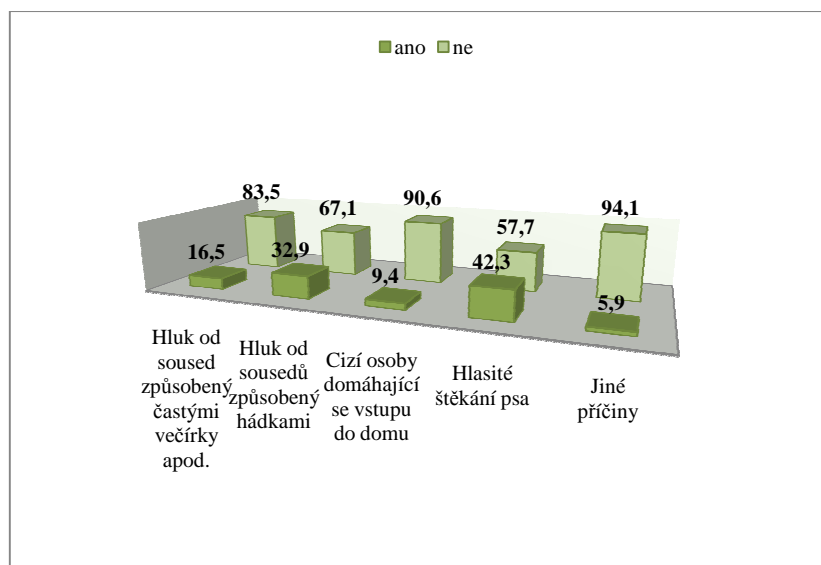

2. Pocit bezpečí ve vlastním bytě

Obyvatelé domu odpovídali na dotaz, jestli (a kdy) se cítí bezpečni či ohroženi ve svém vlastním bytě. 87,1 % (67) dotazovaných uvedlo, že se ve svém bytě cítí celodenně v bezpečí, což ilustruje spolu s vnímáním pocitu bezpečí či ohrožení ve společných prostorech domu celkově kladný pocit bezpečí v domě jako celku. Zbývající respondenti, kteří se i ve svém bytě cítí být ohroženi, uvedli, že 9,1 % (7) má tento pocit pouze v noci, 2,6 % (2) se cítí ohroženi občas i přes den a 1,2 % (1) se cítí být ohroženo neustále.

Dále byli respondenti dotazováni, na skutečnosti zhoršují pocit pohody a bezpečí při každodenním využívání bytu. Z výsledků lze říci, že jako zásadní problém se jeví hlásit štěkání psa od sousedů (36 osob z celkového počtu 90 dotázaných). Kromě nabízených možností mohli respondenti uvést i jiné skutečnosti, který pocit bezpečí v bytě ovlivňují. 5 respondentů uvedlo jiné příčiny, avšak je nijak nekonkretizovalo. (graf č.12)

Graf 12 - Skutečnosti zhoršující pocit bezpečí a pohodlí při užívání bytu (%)

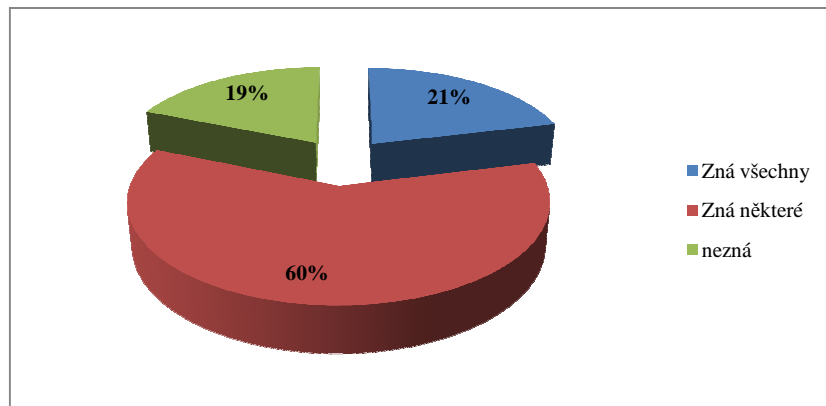

Respondenti byli taktéž dotazováni, zda byli někdy během svého pobytu v domě vystaveni krádeži ve svém bytě, sklepě nebo zda bylo vykradeno jejich auto na parkovišti u domu. S vykradením svého bytu se nesetkal ani jeden z dotazovaných respondentů. Sklep a automobil byly v minulosti vykradeny pouze v jednom případě (1,2 %) oslovených obyvatel.

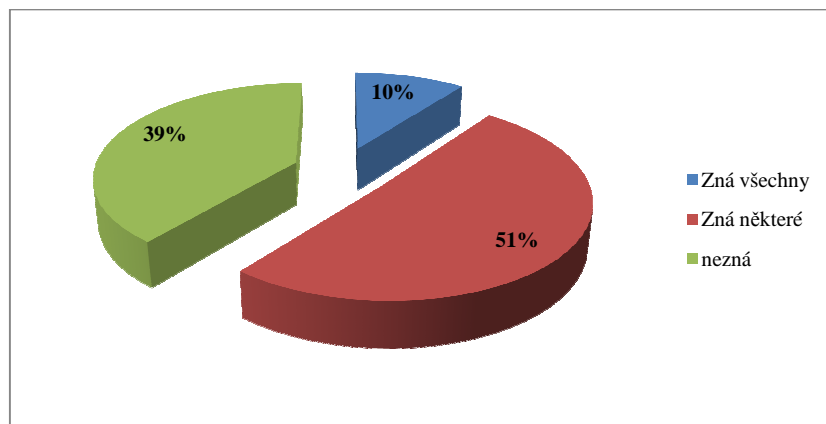
Vztahy mezi obyvateli v domě

Jedním z cílů průzkumu bylo zjistit, zda na základě realizovaných opatření došlo ke snížení anonymity v domě. Proto bylo nutné zmapovat vztahy mezi obyvateli. V dotazníku byly některé otázky zaměřené na to, jestli se nájemníci na patře / v domě vzájemně znají, jestli se stýkají častěji, než jenom při běžném pohybu v rámci domu a jakým způsobem spolu přátelské vztahy navázali. Dle výsledků můžeme usuzovat, že více jak tři čtvrtiny respondentů (81,2 %) znají své spolubydlící z patra a více jak polovina (60,9 %) zná i některé nájemníky v rámci celého domu. Pouze 18,8 % (16) respondentů nezná žádného z ostatních obyvatel na patře, ve kterém bydlí a 39,1 % (48) respondentů nezná nikoho z ostatních obyvatel domu.(grafy 13 a 14)

Graf 13- Kolik sousedů z patra respondent zná (%) N=85

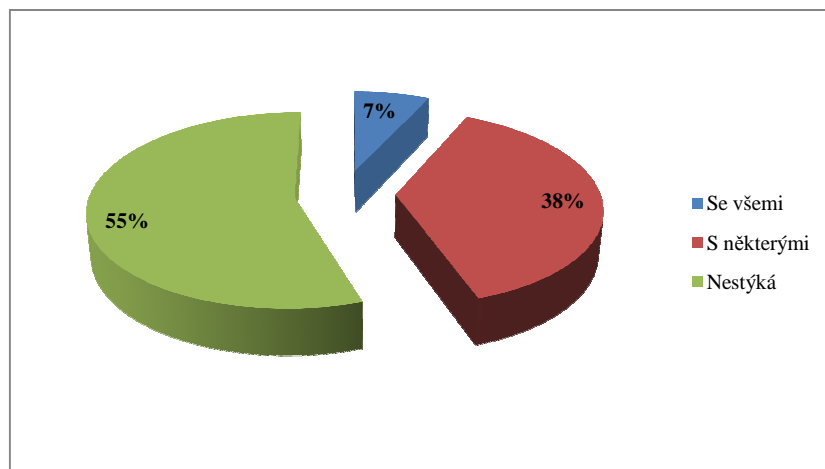

Graf 14 - Kolik spolubydlících z domu respondent zná osobně (%) N=87

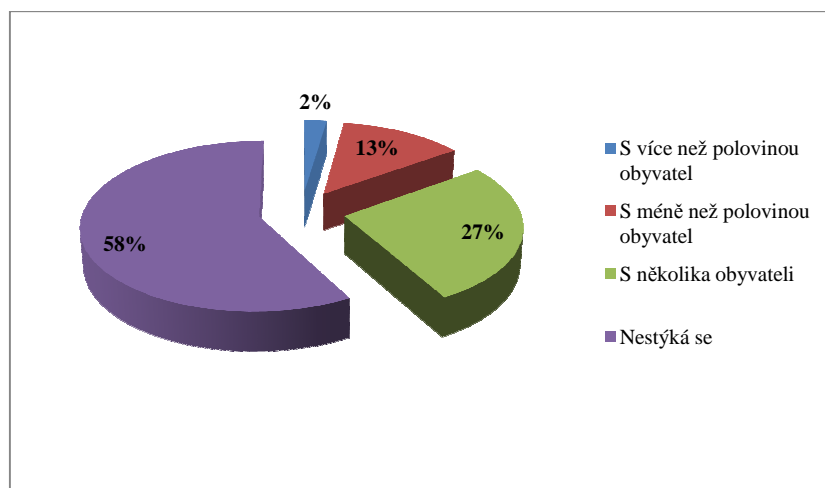

To, že respondent některé obyvatele osobně zná, ještě neznamená, že má s nimi dobré vztahy, či že se s nimi přátelí. Proto byli respondenti dotazováni, s kolika spolubydlícími z patra/domu se stýká ve svém volném čase. Zde už jsou výsledky o něco málo horší, 44,8 % (39) respondentů se přátelí s některými spolubydlícími z patra a 41,9 % (36) i s některými dalšími sousedy z domu. (grafy č. 15 a 16)

Graf 15 - S kolika sousedy z patra se respondent stýká (%) N=87

Graf 16 - S kolika spolubydlícími z domu se respondent stýká (%) N=86

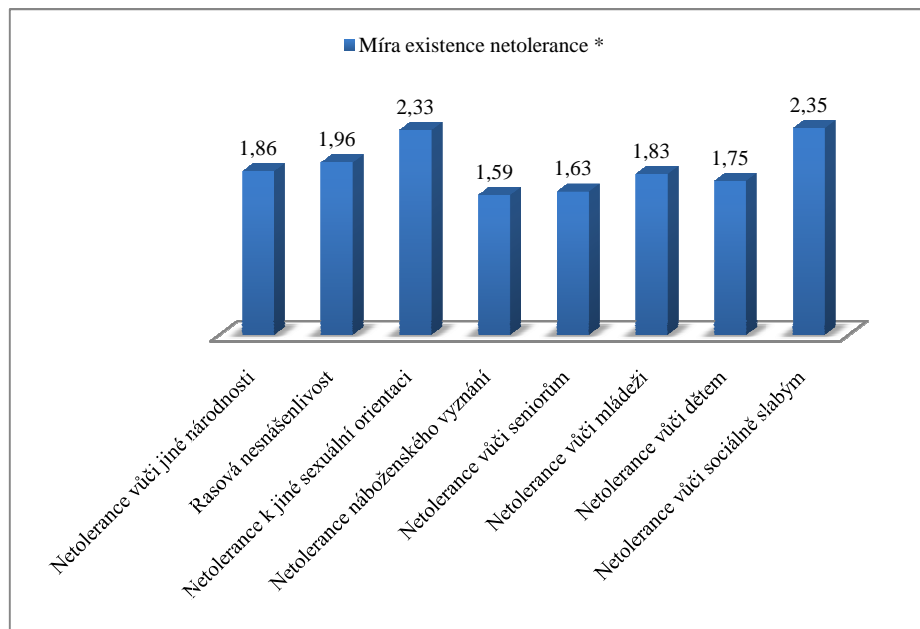

Na otázku jakým způsobem se respondent se svými přáteli z domu seznámil, odpovědělo nejvíce dotazovaných 59 % (36) „jako se sousedy, které potkávám na chodbě“ a hodně často 31,1 % (19) „díky jejich dětem“. Prostřednictvím sportovní nebo zájmové činnosti se seznámilo 3,3 % (2) respondentů a z předchozího bydliště se zná 6,6 % (4) dotazovaných.

V rámci zkoumání mezilidských vztahů v domě byli respondenti také tázáni, jestli si myslí, že v domě existují projevy netolerance k různým sociálním skupinám. K tomuto tématu se oslovení obyvatelé vyjadřovali na čtyřbodové škále „rozhodně ne – spíše ne – spíše ano – rozhodně ano“. V grafu můžeme vidět průměrné skóre odpovědí u jednotlivých

skupin (čím vyšší skóre, tím více se respondenti přiklíněli k existenci netolerance). Jak je patrné, že nejvíce se v domě projevuje netolerance vůči sociálně slabým, netolerance k jiné sexuální orientaci a rasová nesnášenlivost. Je však nutné si povšimnout, že hodnota skóre se pohybuje mezi 2-3 – nejčastěji se tedy odpovědi pohybovaly mezi „spíše ne“ a „spíše ano“, což není nijak kritický výsledek. Celkově lze tedy říci, že se obyvatelé domu jednoznačně nevyjádřili k existenci žádného typu netolerance. Pokud se podíváme na to, jak často respondenti volili krajní odpověď „rozhodně ano“, se tato odpověď vyskytovala u 5,7 % a méně respondentů. (graf č. 17)

Graf 17 - Míra existence netolerance

* čím vyšší skóre, tím více se respondenti přiklíněli k existenci netolerance

Děti a mládež v domě

Situace dětí byla zkoumána z hlediska vnímání jejich bezpečnosti a případných ohrožení, kterým by mohla být vystavena. Z druhé strany pohledu byli obyvatelé dotazováni na ohrožení, či obtěžování ze strany mládeže. Prostředí domu je dle respondentů nejčastěji označeno jako „spíše bezpečné“ 55 % (45). Jako „zcela bezpečné“ ho označilo 23,5 % (19) dotazovaných. Za zcela nebezpečné ho považuje 4,9 % (4) obyvatel.

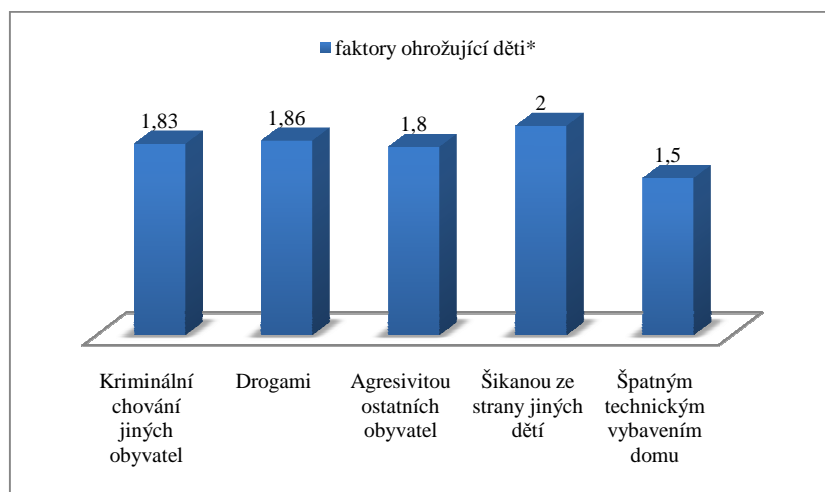
Analýza ukázala, že obyvatelé, kteří žijí bez dětí, vnímají prostředí v domě pro děti o něco málo nebezpečněji oproti těm, co žijí s dětmi. Vzhledem k tomu, že v domě žije řada osamělých matek s dětmi, daly by se předpokládat rozdíly v názoru žen a mužů. Mužům se prostředí domů jeví o něco málo bezpečnější.

Tab. 3 - Názor na bezpečnost prostředí domu pro děti podle toho, jestli respondent žije/nežije s dětmi

	Zcela bezpečné		Spíše bezpečné		Spíše nebezpečné		Zcela nebezpečné		Celkem	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Žije s dětmi	7	22,6	19	61,3	3	9,7	2	6,4	31	100
Žije bez dětí	13	26	23	46	10	20	4	8	50	100

Z hlediska hlavních ohrožení pro děti v domě respondenti zvláště nevyzdvihli žádnou z uváděných možností odpovědí. Na škále 1 (rozhodně ne) – 4 (rozhodně ano) se přikláněli spíše k negativním odpovědím – jak je patrné i z grafu, kde všechna průměrná skóre jsou pod hranicí 2,0. Nejvíce odpovědí „rozhodně ano“ respondenti uvedli u ohrožení šikanou ze strany jiných dětí (6,6 %, 5). (graf č. 18)

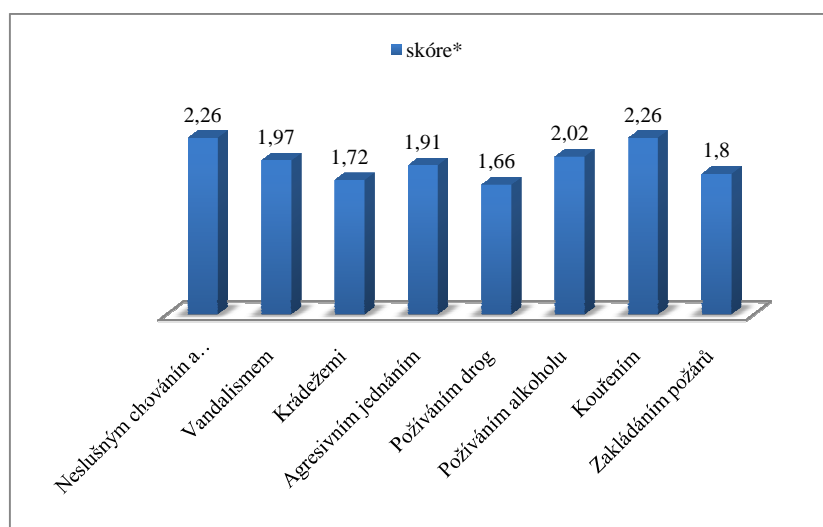
Graf 18 - faktory ohrožující děti

* čím vyšší skóre, tím více se respondenti přikláněli k existenci netolerance

Pokud jde o to, čím mládež v domě ohrožuje či obtěžuje ostatní obyvatele, byly názory mírně vyhraněnější, než v předchozím případě. Jak je patrné z grafu (opět se jedná o průměrná umístění na čtyřbodové škále „rozhodně neobtěžují“ – „rozhodně obtěžují“), nejvíce mládež obtěžuje neslušným chováním (skóre 2,26), kouřením (2,26) a požíváním alkoholu (2,02). U těchto ohrožení se také nejčastěji respondenti přikláněli ke krajní pozitivní odpovědi „rozhodně obtěžují“.

Graf 19 - typy chování, kterými ohrožuje mládež ostatní obyvatele

* čím vyšší skóre, tím větší výskyt typu chování

Senioři v domě

Dvě otázky v rámci dotazníku byly určeny věkové skupině osob 60 a více let, tedy seniorům a týkaly se jejich názoru na pocit bezpečí v domě. Seniorů se průzkumu zúčastnilo celkem 8 a na otázku jak se z pohledu staršího člověka v domě cítí, jich odpovědělo 7. Většina seniorů odpověděla, že se v domě cítí spíše bezpečně (85,7 %; 6), spíše nebezpečně se cítí pouze jeden respondent. Zcela nebezpečně se z oslovených osob starších 60 let v domě necítí nikdo.

Z pohledu různých ohrožujících faktorů se pouze jeden senior vyjádřil, že se setkal s jednotlivými problémy. Vzhledem k tomu, že se k této otázce vyjádřilo jen několik respondentů, jedná se pouze o informativní údaje.

Tab. 4 Ohrožující faktory, se kterými se senior v domě setkal

	Neslušné chování		Schválnosti		Snaha vylákat peníze		Krádeže		Agresivita	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Setkal/a se	1	45.5	1	36.4	1	9.1	1	9.1	1	36.4
Nesetkal/a se	3	54.5	3	63.6	4	90.9	3	90.9	5	63.6
Celkem	4	100.0	4	100.0	5	100.0	4	100.0	6	100.0

Řešení problémů v domě

1. S kým respondent nejčastěji řeší problémy v domě

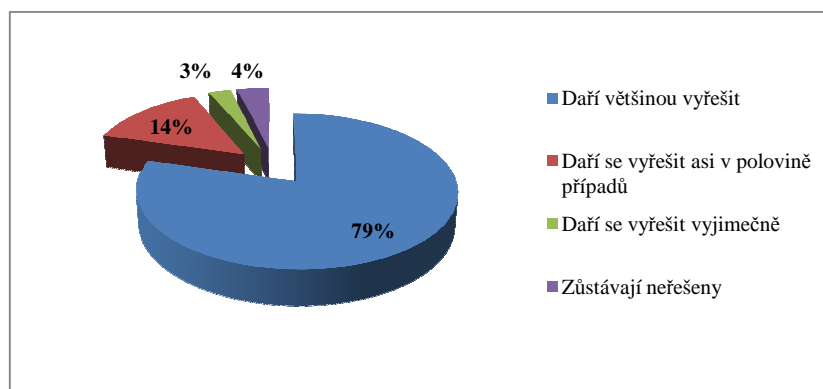
Jedním z úkolů tohoto průzkumu bylo zjistit, na koho se obyvatelé nejčastěji obrací, pokud chtějí nějaký problém vyřešit. Jak je patrné z tabulky, obyvatelé se většinou s problémy neobrací na nikoho. Výjimku tvoří domovník, na kterého se občas obrátí 42,7 % (35) dotazovaných. U dalších třech možností na koho se může v případě problému obyvatel obrátit, uvedlo více jak 70 % respondentů, že se neobrací nikdy.

Tab. 5 - Jak často se respondent při řešení problému obrací na vybrané subjekty

	Zástupce vlastníka		Domovník		Městská policie		Policie ČR	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Velmi často	2	2,4	7	8,6	0	0	0	0
Občas	11	13,4	28	34,1	7	8,5	3	3,7
Výjimečně	9	11	19	23,2	9	11	5	6,1
Nikdy	60	73,2	28	34,1	66	80,5	74	90,2
Celkem	82	100.0	82	100.0	82	100.0	82	100.0

Porovnáním údajů o tom jak často se obyvatelé domu obracejí na někoho při řešení problémů a údajů o úspěšnosti při jejich řešení dospějeme k zajímavé skutečnosti a to, že ačkoliv respondenti při problémech s bezpečností, pořádkem a technickým vybavením v domě velmi často na nikoho neobrací, poměrně kladně hodnotí úspěšnost při řešení vyvstalých problémů. Celých 79,5 % (62) dotazovaných uvedlo, že se problémy v domě daří většinou vyřešit. (graf č. 20)

Graf 20 - Úspěšnost při řešení problémů s bezpečností nebo technickým vybavením domu (%) N=78

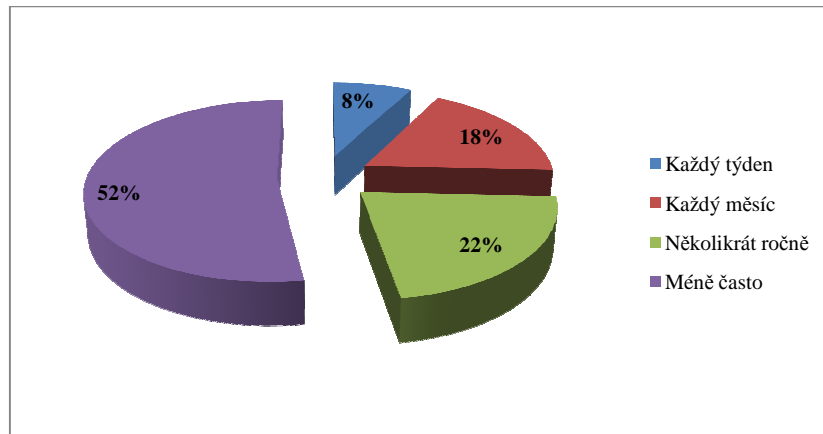
2. Vlastní angažovanost při řešení problémů v domě

Pokud se jedná o vlastní aktivitu obyvatel při řešení problémů v domě, 31,4% (22) dotazovaných uvedlo, že oni či jejich rodina se vždy snaží problémy řešit či na jejich řešení spolupracují, 24,3 % (17) se snaží spolupracovat jen někdy a stejný počet 24,3 % (17) řeší problémy jen výjimečně. Pasivních zůstává pouze 1 (1,4 %) respondent. 18,6 % (13) uvedlo, že se problémy dříve snažili řešit, ale dnes již rezignovali. Z výsledků tedy vyplývá, že proklamovaná angažovanost (či ochota angažovat se) při řešení problému v domě je poměrně vysoká – alespoň nějakou aktivitu je ochotno vynaložit téměř 80% oslovených nájemníků.

3. Zásahy Městské policie a Policie ČR při řešení problémů v domě

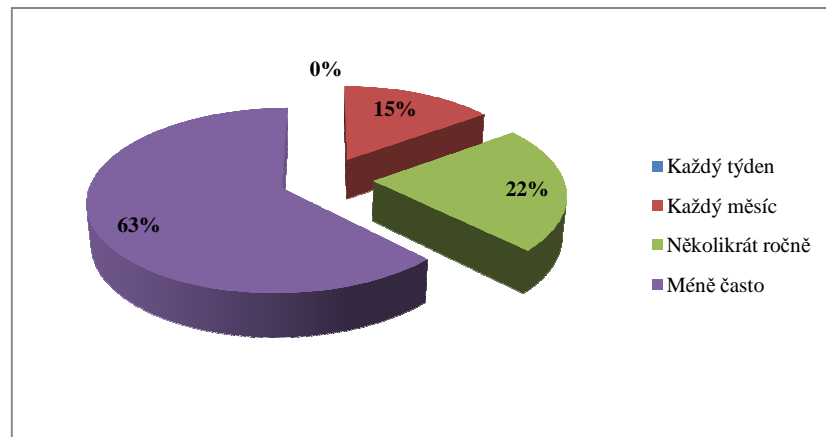
Respondenti byli dále tázáni, jak často podle jejich informací či zkušeností zasahuje v domě Městská policie a Policie ČR a jak tyto zásahy podle jejich názoru hodnotí – jaký mají přínos pro jejich celkový pocit bezpečí. V případě Městské policie dotazovaní v 59,2% (41) uváděli, že zasahuje méně často. Konkrétně méně často respondenti upřesňovali termíny „neviděl jsem, jednou za celou dobu co zde bydlím....“. Zasahovat každý týden vidělo Městskou policii 7,7 % (6) dotázaných obyvatel, 18 % (14) každý měsíc a 21,8 % (17) několikrát ročně. Hodnocení těchto zákroků jednotlivými obyvateli je velmi pozitivní – 60,5% (49) respondentů je rádo, že městská policie zasáhla a cítí se díky tomu bezpečněji, 34,5 % (28) respondentů se k zásahům staví neutrálně – necítí se díky nim lépe ani hůře a 5 % (4) uvedlo, že je jim to nepříjemné a nemají to rádi.(graf č. 21)

Graf 21 - Jak často zasahuje Městská policie v domě (%) N=78

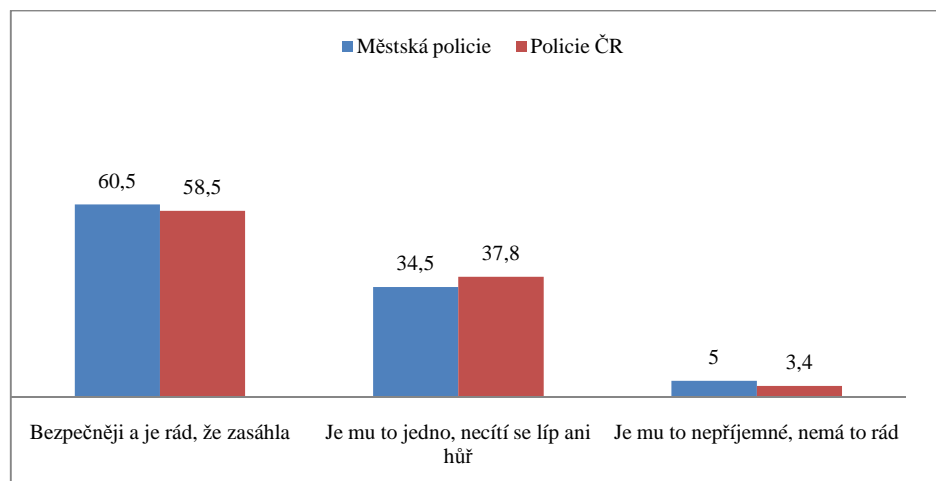
Zásahy Policie ČR v domě jsou dle vyjádření respondentů, ještě méně časté, než u Městské policie. 62,5 % (50) obyvatel uvedlo, že policie ČR zasahuje méně často. Žádný z respondentů neuvedl, že by Policie ČR každý týden řešila nějaký problém v domě. (graf č. 22)

Graf 22 - Jak často zasahuje Policie ČR v domě (%) N=80

Porovnáním výsledků hodnocení zásahů Policie ČR a Městské policie dospějeme k závěru, že obyvatelé jsou rádi a cítí se bezpečněji, když se jedna ze složek podílí na řešení problémů v domě. (graf č. 23)

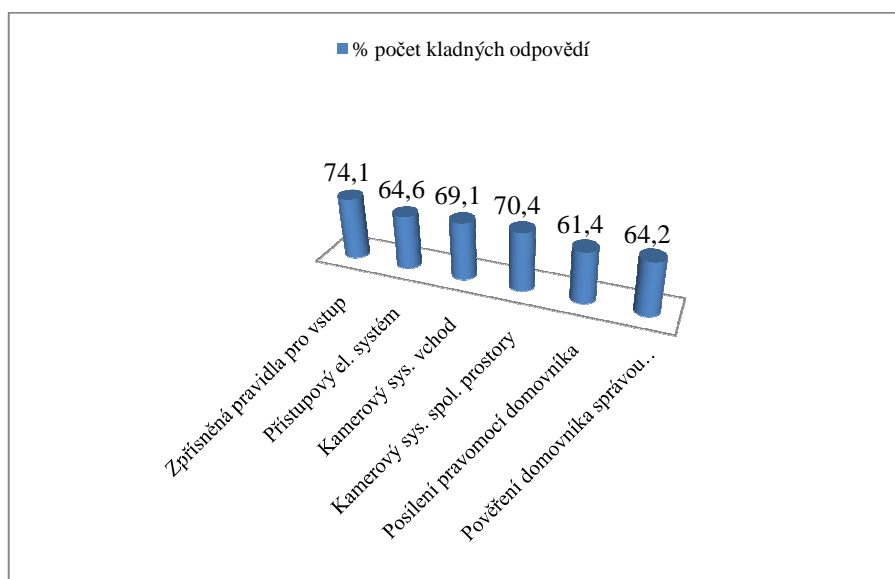
Graf 23 - Srovnání pocitu obyvatel při setkání s Městskou policií a Policií ČR při řešení problému v domě (%) (Městská policie N=81, Policie ČR N=82)

Účelnost přijatých bezpečnostních opatření

Pro posouzení účelnosti přijatých bezpečnostních opatření byli respondenti dotazováni na jejich názor, zda konkrétní opatření splnila předpokládaný účel – zvýšit jejich pocit bezpečí v domě. Nejúčelnějším opatřením bylo dle názoru obyvatel, zpřísnění pravidel pro vstup návštěvníků do domu. Necelé tři čtvrtiny (74 %; 81) dotazovaných toto opatření vyhodnotili jako účelné. Jako nejméně účelné opatření se z výsledků jeví s (61,4 %; 51) posílení pravomoci domovníka při dohledu nad dodržováním stanovených pravidel v domě spolu s jeho pověřením správou kamerového a přístupového systému (64,2 %; 52). Nicméně dle názoru více jak 61 % dotazovaných obyvatel domu se přijatá bezpečnostní opatření ukázala jako účelná. (graf č. 24)

Graf 24 - Účelnost přijatých bezpečnostních opatření

4.3.2 Analýza

Analýzou výsledků dotazníkového šetření byly zjištěny velmi zásadní informace. Celých 80 % respondentů se cítí v domě zcela bezpečně, ať už celodenně nebo jen ve dne. Dle odpovědí se pro respondenty jeví nejméně bezpečnými místy prostor schodiště a vstupní prostory. Nicméně pocit ohrožení v těchto prostorách uvedlo necelých 25 % dotazovaných. Na druhé straně nejbezpečnějším místem jsou chodby u bytů, kde respondenti

bydlí a výtah. Co se týká pocitu bezpečí v bytě respondentů, uvedla většina obyvatel, že se cítí bezpečně během celého dne a jako nejčastější rušivý prvek byl uveden hlasité štěkání psa.

Co se týká pohybu cizích osob po domě, je z výsledků zřejmé, že nejčastějším místem, kde se nájemci s cizími osobami setkávají, jsou vstupní prostory a to v odpoledních a dopoledních hodinách. Dle odpovědí respondentů nejvíce potkávanými osobami jsou podomní obchodníci spolu s osobami pod vlivem alkoholu. Více jak polovina obyvatel uvedla, že má obavy z chování těchto osob. Zůstává otázkou, jakým způsobem se cizí osoby dostávají do domu, když ze získaných informací vyplynulo, že více jak polovina obyvatel do jisté míry kontroluje zavření vstupních dveří, nachází je po celý den vždy respektive většinou zavřené a více jak 80 % uvedlo, že cizí osoby do domu nepouští nikdy.

V otázce anonymity obyvatel analýza ukázala, že se obyvatelé nejvíce znají se svými sousedy na patře a o něco méně s ostatními obyvateli domu. Ovšem to, že respondenti některé obyvatelé domu znají, neznamená, že s nimi mají dobré vztahy nebo dokonce, že se s nimi přátelí. Opět nejvíce dotazovaných uvedlo, že se přátelí se spolubydlícími na patře. V rámci posouzení mezilidských vztahů bylo zjištěno, že se respondenti jednoznačně nevyjádřili k existenci žádného typu netolerance.

Prostřední v domě je dle většiny dotazovaných pro děti více bezpečné. Co se týká hlavních ohrožení pro děti, analýza neukázala, že by se respondenti klonili k nějakému jednoznačnému zdroji ohrožení. Nejčastěji byla zmíněna šikana ze strany jiných dětí. Z opačného úhlu pohledu, což znamená, jakým způsobem ohrožuje nebo obtěžuje mládež ostatní obyvatelé, byli již respondenti o něco kritičtější. Hlavním problémem se jeví neslušné chování, kouření a požívání alkoholu. Stejně jako u dětí tak i senioři se dle jejich odpovědí cítí v domě spíše bezpečně. Informace o faktorech ohrožujících bezpečí seniorů v domě jsou vzhledem k malému počtu respondentů pouze informativní. S uvedenými ohrožujícími faktory se setkal pouze jeden ze seniorů.

Technické vybavení domu bylo více jak dvěma třetinami obyvatel označeno jako vždy funkční. Osvětlení před domem, parkoviště a úprava zeleně byli ohodnoceny více jak 80 % dotazovaných jako dostatečné. Analýza však ukázala na neinformovanost obyvatel o umístění bezpečnostních prvků (hasící systém, hlavní uzávěr vody a přístup na střechu).

V otázce spolupráce při řešení problémů v domě bylo analýzou zjištěno, že se nájemci v podstatě obracejí na někoho jen zřídka. Nejvíce respondenti spoléhají na pomoc domovníka a zástupce vlastníka. Nejméně se dotazovaní obracejí na Policii ČR. Co se týká jejich vlastní aktivity při řešení problémů, uvedlo 80 % respondentů, že se v menší či větší míře snaží spolupracovat. Zajímavé bylo zjištění, že bezmála 20 % obyvatel rezignovalo na řešení problémů. I přes zjištění, že respondenti neoslovují při řešení problémů ani jednu z policií, více jak polovina dotazovaných se při setkání s nimi cítí bezpečněji a je ráda, že zasáhla.

Analýza účelnosti přijatých bezpečnostních opatření ukázala, že režimové opatření – zpřísnění pravidel pro vstup návštěvníků do domu se jeví z pohledu nájemců jako neúčelnější. Na druhé straně posílení pravomoci domovníka při dohledu nad dodržováním stanovených pravidel spolu s jeho pověřením správou kamerového a přístupového systému spatřují obyvatelé domu jako nejméně účelné. Nicméně všechna bezpečnostní opatření, včetně domovníckých pravomocí, byla více jak 61 % dotazovaných ohodnocena jako účelná.

4.3.3 Komparace výsledků analýz a jejich interpretace

Srovnáním výsledků obou analýz bylo zjištěno, že zavedení všech režimových a technických opatření obyvatelé domu zcela zásadně ovlivnilo v jejich vnímání pocitu bezpečí v domě. Oproti 70 % respondentů, kteří před spuštěním projektu označili, že se v domě necítí zcela bezpečně, se jeví zjištění, že po spuštění projektu celých 80 % dotazovaných obyvatel se v domě cítí bezpečně, jako první pozitivní signál o úspěšnosti realizovaného projektu. Nejméně bezpečným místem ve společných prostorách zůstává schodiště a vstupní prostor domu. Potěšující zprávou je, že výtah, který byl před spuštěním projektu zařazen mezi nejméně bezpečná místa, se v současnosti pohybuje mezi místy nejbezpečnějšími. V otázce vnímání pocitu bezpečí ve vlastním bytě, se situace nezměnila. Většina obyvatel se dle výsledků obou analýz cítí ve svém bytě bezpečně a jediným významnějším rušivým prvkem zůstává štěkot psů od sousedů.

Co se týká pohybu cizích osob po domě, zůstává nejčastějším místem, kde se obyvatelé setkávají s těmito osobami, vstupní prostor, pouze částečně se změnila doba pohybu

cizích osob z odpoledních a večerních hodin na dopolední a odpolední. Složení cizích osob pohybujících se po domě se taktéž částečně změnilo. Do popředí se dostali podomní obchodníci a zůstávají osoby pod vlivem alkoholu, osoby, které znečišťují společné prostory a osoby rušící noční klid. Jedná se ovšem minimálně o polovinu méně častý výskyt těchto osob v domě oproti situaci před spuštěním projektu. Stále však necelých 60 % respondentů uvedlo, že má z chování některých cizích osob obavu. Dalším pozitivním zjištěním je skutečnost, že obyvatelé domu se začali zajímat o to, zda jsou vstupní dveře zavřené a registrují, jak tyto dveře nachází při jejich odchodu z domu a návratu. Ve srovnání se stavem před realizací projektu, kdy celé tři čtvrtiny obyvatel vchodové dveře nezamykali je to další pozitivní signál o účinnosti projektu.

V otázce vnímání prostředí domu za bezpečné pro děti, došlo vlivem všech opatření k zásadnímu obratu. Většina respondentů, oproti situaci před zahájením, označila prostředí jako bezpečné. Stejně jako v první analýze se dotazovaní nepřikláněli k žádnému jednoznačnému zdroji ohrožení pro děti. U seniorů se situace nezměnila. Před i po spuštění projektu se tato skupina respondentů cítí v domě spíše bezpečně.

U technického vybavení domu došlo ke zlepšení stavu. Více jak dvě třetiny obyvatel jej označilo jako vždy funkční a dostatečné. Analýza však opět potvrdila zásadní neinformovanost obyvatel o umístění bezpečnostních prvků (hasící systém, hlavní uzávěr vody a přístup na střechu).

V otázce spolupráce při řešení problémů v domě zůstávají jako nejdůležitější partneři domovník a zástupce vlastníka. Co se týká úspěšnosti při řešení vyvstalých problémů, se jejich množství zvýšilo. I přes zjištění, že respondenti nijak zásadně neoslovují při řešení problémů ani jednu z policí, opět více jak polovina dotazovaných se při setkání s nimi cítí bezpečněji a je ráda, že zasáhla.

Porovnáním výsledků obou analýz v otázce přijatelnosti a účelnosti se potvrdilo, že veškerá režimová a technická opatření z pohledu obyvatel splnila svůj účel. Je velmi zajímavé, že nejúčelnějším opatřením nejsou samotné technické prostředky, které byly před spuštěním projektu nejpozitivněji hodnoceny, ale jedná se o režimová opatření v domě.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce je srovnání plánovaného a skutečného vlivu preventivních programů na konkrétním probíhající projektu prevence kriminality pod názvem „Bezpečná lokalita – bezpečné bydlení“ realizovaného v rámci městského programu prevence kriminality v Brně. Konkrétně se jedná o zvýšení bezpečnosti obyvatel tohoto domu, snížení anonymity v domě, snížení rizika pohybu neoprávněných osob v prostorách domu a rizika poškozování jeho zařízení (vandalismu), zamezení páchání trestných činů a přestupků v těchto prostorech. Jejím výsledkem potom vyhodnocení efektivnosti projektu očima obyvatel dané lokality z hlediska vnímání pocitu bezpečí, míry a závažnosti trestné činnosti a aktivní účasti na omezování příčin kriminality.

Prostřednictvím splnění jednotlivých stanovených úkolů bylo možno dospět ke splnění cíle bakalářské práce. V první fázi bylo nutné zajistit a prostudovat veškeré dostupné podklady vztahující se k projektu v období před jeho spuštěním. Bylo nutné ujasnit a formulovat cíle samotného projektu a konkretizovat plánovaný vliv tohoto preventivního programu. Analýza sociologického průzkumu uskutečněného před zahájením projektu ukázala, že obyvatelé se v domě necítí příliš bezpečně a že by přijali posílení bezpečnostní opatření.

Na základě realizovaných opatření a za využití struktury předešlého dotazníku, jsem vytvořil dotazník pro získání dat o aktuální situaci v domě a účelnosti technických, bezpečnostních a organizačních opatření.

V průběhu února roku 2012 jsem oslovil obyvatele domu Koniklecová č. 5 v Brně a požádal o vyplnění předloženého dotazníku. Z celkového počtu 156 bytových jednotek, kdy byl osloven vždy jeden zástupce z bytové jednotky, se mi podařilo získat 90 vyplněných dotazníků, což činí 60% obyvatel tohoto domu. Výhodou při oslovování potenciálních respondentů z tohoto domu byla důvěra obyvatel k mé osobě, vzhledem k tomu, že jsem členem realizačního týmu tohoto projektu a pravidelný kontakt s obyvateli tohoto domu vyplývá z popisu mé pracovní funkce.

Výsledky analýzy ukázaly velmi optimistické informace o skutečném vlivu tohoto preventivního programu. V otázce vnímání pocitu bezpečí v domě z pohledu jeho obyvatel se poměr kladných a záporných hodnot zásadně změnil. Pocit bezpečí vnímá pozitivně převážná většina obyvatel.

Po zavedení všech opatření byla možnost volného pohybu cizích osob po domě výrazně omezena, dá se říct vyloučena. Jediným místem, a to vyplynulo i z odpovědí respondentů, kde se obyvatelé mohou potkat s cizími lidmi, zůstal vstupní prostor. Prakticky se jedná o jediné místo, kde byla ponechána možnost volby obyvatelům, zda osobu vpustí do prostoru vstupu za použití elektronického vrátného nebo nevpustí, což může naznačovat vztah a míru osobní odpovědnosti k bezpečnosti v domě.

V otázce řešení problémů týkajících se poškozování zařízení, páchání trestných činů a přestupků ve společných prostorách je klíčovou osobou domovník, která garantuje za pomoci všech technických a bezpečnostních opatření okamžitou reflexi na nerespektování pravidel, jeho přítomnost a schopnost komunikovat s nájemníky bezprostředně a se znalostí prostředí a poměrů je neocenitelnou službou.

Je však nutné zdůraznit, že se jedná o pilotní projekt na kterém je ověřováno jaká opatření pro zvýšení standardu bezpečí fungují, a v jakém rozsahu je nezbytné je aplikovat. Oba systémy situační prevence (přístupový systém a kamerový systém), pak nepochybně plní svůj úkol podpůrných opatření, která zvyšují pocit odpovědnosti každého člověka v domě. Mnohem více si lidé uvědomují, že jejich případná selhání již nejsou anonymní a jejich odpovědnost je nezpochybnitelná. Potěšujícím je skutečnost, že v tomto případě kolize práv na soukromí a bezpečnost dostalo přednost právo na bezpečnost. Ukázalo se, že relativní soukromí ve společných prostorách bytového domu je pro nájemníky méně důležité než faktická bezpečnost, pořádek a čistota.

Porovnáním plánovaného a skutečného vlivu tohoto konkrétního preventivního programu je možné dospět k závěru, že stanovené cíle projektu byly splněny a plánovaný vliv se z pohledu obyvatel domu naplnil.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Právní předpisy, zákon, vyhlášky

1. Česko. Zákon č. 141/1961 Sb., *o trestním řízení soudním: trestní řád*. In: 66/1961.
2. Česko. Zákon č. 273/2008 Sb., *o Policii České republiky*. In: 91/2008.
3. Česko, Zákon č. 561/2004 Sb., *o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání*. In: 190/2004.
4. Česko, Zákon č.94/1963 Sb., *o rodině*. In:53/1963

Knihy, syntetické práce

5. DOČKAL, M. a DOSTÁLOVÁ, I.: *Typy projektů prevence kriminality*. Praha : Tiskárny MV,p.o., 2008. 47 s.
6. HENDRYCH, D., a kol.: *Právníký slovník*, 3. vyd. Praha: C.H.Beck, 2009, 1459 s. ISBN 978-80-7400-059-1
7. KOCÁBEK, P., KONÍČEK, T., ČERVENÁ, R., *Klíč k bezpečí*, Praha: THEMIS, 2000, 62 s. ISBN 80-85821-84-2
8. NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J., *Kriminologie*, 2. vyd. Praha : ASPI, 2004. 452 s. ISBN 80-7357-026-2
9. SVATOŠ, R.: *Základy kriminologie a prevence kriminality*, 1. vyd. České Budějovice, Vysoká škola Evropských a regionálních studií, o.p.s. 2009, 118 s. ISBN 978-80-86708-81-2
10. ŠTÁBLOVÁ, R.: *Kriminologie – studijní texty*, Praha, 2008: 78 s.
11. VEČERKA, K. Holas, J. Tomášek, J. Přesličková, H. Blatníková, Š.: *Občané o kriminalitě a prevenci*: 1.vyd. Praha, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2007. 128 s. ISBN 978-80-7338-057-1
12. VEČERKA, Kazimír. *Prevence kriminality v teorii a praxi*. Praha: Themis, 1997, 159 s. ISBN 80-85821-48-6.

13. ZAPLETAL, J. *Prevence kriminality*. Praha: Policejní akademie ČR, 2000, 102 s. ISBN 80-7251-047-9
14. ZOUBKOVÁ, Ivana a Marcela MOULISOVÁ. *Kriminologie a prevence kriminality*. Vyd. 1. Praha: Armex, 2004, 146 s. ISBN 80-86795-05-5.

Ostatní zdroje

15. TÁBORSKÁ, L., *Vnímání pocitu bezpečnosti obyvateli bytového domu Koniklecova 5, Brno*: Brno, 2009

Informace z internetu

16. FIALA, L., *Souhrnná informace o projektu prevence kriminality "Bezpečná lokalita- bezpečné bydlení"* Statutární město Brno - MPB, odbor prevence: dostupný z www.brno.cz; 29.11.2011
17. JABŮREK, S., *Hodnocení plnění "Koncepce prevence kriminality ve městě Brně na léta 2008- 2012"* Městský program prevence kriminality v Brně za rok 2010: Koordinační centrum prevence ve městě Brně: dostupný z www.brno.cz: 29.11.2011
18. KOCÁBEK, P., KONÍČEK, T. *Situační prevence a kamerové monitorovací systémy*: dostupný z www.mvcr.cz; 29.3.2012
19. *Koncepce prevence kriminality ve městě Brně na léta 2008 - 2012, Městský program prevence kriminality v Brně*, dostupný z <http://www.brno.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/koncepcni-dokumenty/>
20. *Prevence kriminality*, <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/prevence/system/pojmy/>
21. PROCHÁZKOVÁ, Z., *Bezpečně v kyberprostoru*, dostupný z www.policie.cz

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 - Věk a pohlaví respondentů

Graf 2 - Nejvyšší dosažené vzdělání respondenta dle pohlaví

Graf 3 - Ekonomická aktivita respondentů

Graf 4 - Rodinný stav respondentů

Graf 5 - Kontrola zavření dveří respondentem

Graf 6 - Jak respondent nachází vstupní dveře - ve dne

Graf 7 - Jak respondent nachází vstupní dveře - v noci

Graf 8 - Nejčastější doba výskytu cizích osob v domě

Graf 9 - Které problémové skupiny cizích osob obyvatel v domě potkávají (%)

Graf 10 - Prostory, ve kterých se respondent cítí být ohrožen (%)

Graf 11 - Problémové typy obyvatel domu, které respondent v domě potkává (%)

Graf 12 - Skutečnosti zhoršující pocit bezpečí a pohodlí při užívání bytu (%)

Graf 13 - Kolik sousedů z patra respondent zná (%) N=85

Graf 14 - Kolik spolubydlících z domu respondent zná osobně (%) N=87

Graf 15 - S kolika sousedy z patra se respondent stýká (%) N=87

Graf 16 - S kolika spolubydlícími z domu se respondent stýká (%) N=86

Graf 17 - Míra existence netolerance *

Graf 18 - Faktory ohrožující děti*

Graf 19 - Typy chování, kterými ohrožuje mládež ostatní obyvatele

Graf 20 - Úspěšnost při řešení problémů s bezpečností nebo technickým vybavením domu (%)

Graf 21 - Jak často zasahuje Městská policie v domě (%) N=78

Graf 22 - Jak často zasahuje Policie ČR v domě (%) N=80

Graf 23 - Srovnání pocitu obyvatel při setkání s Městskou policií a Policií ČR při řešení problému v domě (%) (Městská policie N=81, Policie ČR N=82)

Graf 24 - Účelnost přijatých bezpečnostních opatření

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Funkčnost technického vybavení domu

Tabulka 2 - Funkčnost technického vybavení domu

Tabulka 3 - Názor na bezpečnost prostředí domu pro děti podle toho, jestli respondent žije/nežije s dětmi

Tabulka 4 - Ohrožující faktory, se kterými se senior v domě setkal

Tabulka 5 - Jak často se respondent při řešení problému obrací na vybrané subjekty

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P1 - Zásady řádného a bezpečného užívání bytu a domu Koniklecová č. 5

Příloha P2 - Dotazník

PŘÍLOHA P I: ZÁSADY ŘÁDNÉHO A BEZPEČNÉHO UŽÍVÁNÍ BYTU A DOMU KONIKLECOVÁ Č. 5

ZÁSADY ŘÁDNÉHO A BEZPEČNÉHO UŽÍVÁNÍ BYTU A DOMU KONIKLECOVÁ Č. 5

Základní informace o režimových, organizačních, sociálních a technických opatřeních přijatých ke zvýšení standardu bezpečí bydlení, veřejného pořádku a občanského soužití

Vážení nájemníci,

aby byla zajištěna bezpečnost osob a majetku, nekonfliktní soužití obyvatel domu a veřejný pořádek v domě i jeho bezprostředním okolí, přijala Městská část Brno – Nový Lískovec, ve spolupráci s Městskou policií Brno ZÁSADY ŘÁDNÉHO A BEZPEČNÉHO UŽÍVÁNÍ BYTU A DOMU.

OBECNÁ UPOZORNĚNÍ:

- **ODPOVĚDNOST** – porušení těchto zásad, může mít pro dotčené osoby nejen občansko-právní důsledky, ale může naplnit i skutkové podstaty přestupků, přečinů a zločinů, které jsou uvedeny v zákoně o přestupcích a trestním zákoníku.
- **DOHLEDOVÝ A VSTUPNÍ SYSTÉM** – pro efektivní dohled, případně obnovu veřejného pořádku a bezpečnosti osob a majetku, jsou v domě, kromě režimových opatření, využity i technické systémy, které umožní přímý kamerový dohled v některých společných prostorách a zabrání přístupu nepovolaných osob do domu.
- **ZÁZNAM KAMEROVÉHO SYSTÉMU** – záznam kamerového systému se ukládá po dobu 7 dnů a v případě narušení veřejného pořádku, občanského soužití, poškozování majetku nebo porušování zásad řádného a bezpečného užívání bytu a domu, je správce dat (MČ Nový Lískovec) oprávněn záznam vyhledat a předat Policii ČR, Městské policii nebo správnímu orgánu jako důkazní součást oznámení, k dalšímu šetření.
- **ELEKTRONICKÉ KLÍČE** – dnem 1. 11. 2010 budou vstupní dveře do domu, výtahy a vybrané dveře ve společných prostorách domu, vybaveny elektronickými zámky. Tyto bude možné otevřít jen s použitím elektronických klíčů. Při zahájení fungování systému bude každá domácnost v domě vybavena takovým počtem elektronických klíčů, který odpovídá počtu osob řádně přihlášených pronajimateli bytu (tzv. na služby). Při ztrátě, zničení nebo odcizení elektronických klíčů si nové klíče hradí každý nájemník sám.

- **OMEZENÍ VOLBY** – elektronické klíče budou vydávány a evidovány na jednotlivé domácnosti. Elektronický vstupní systém umožňuje, mimo jiné, konkrétnímu elektronickému klíči odebrat některá vstupní práva (např. užívání výtahů). Při porušování „Zásad“, poškozování zařízení apod., tak nájemce může tuto možnost využít.
- **RECEPČNÍ SLUŽBA + DOMOVNÍK** – na podporu vstupního, kamerového a požárního systému se v domě zřizuje recepční služba a funkce domovníka. Jejich úkolem je obsluha systémů a zajištění plného a nerušeného výkonu práv spojených s užíváním bytu všemi nájemníky.

I. Vstupní režim

1. **VSTUP DO DOMU** – nájemce a všechny osoby v domácnosti používají pro vstup do domu elektronické klíče, jejichž každé použití je elektronicky evidováno. Každý nájemník je povinen při příchodu nebo odchodu z domu zajistit, aby dveře hlavního vchodu byly opět uzavřeny.
2. **NÁVŠTĚVY NÁJEMNÍKŮ** – návštěvy se mohou bez doprovodu nájemníků pohybovat pouze v prostoru před poštovními schránkami, kam jim nájemníci umožní přístup prostřednictvím elektronického vrátného (bzučák). V tomto prostoru si nájemníci své návštěvy vyvednou a do svého bytu je doprovodí. Při odchodu je opět doprovodí zpět.
3. **POHYB OSOB VE SPOLEČNÝCH PROSTORÁCH** – elektronické klíče umožní nájemníkům oprávněný přístup do těch společných prostor, které je nájemník oprávněn užívat (schodiště, hala před poštovními schránkami, hala před výtahy, bytové chodby, sklepní chodby příslušné k bytu, výtahy). Nájemníci bydlící v 5 až 12 poschodí, nejsou oprávněni užívat bytové chodby v 1 až 4 poschodí. Jejich elektronické klíče jim neumožní přístup do těchto prostor ani ze schodiště ani z výtahu. Prostory v 1 až 4 poschodí podléhají zvláštnímu ubytovacímu řádu MMB a ostatní nájemníci jsou povinni jej respektovat.
4. **UBYTOVNA PRO OSAMĚLÉ MATKY S DĚTMI** – nájemníci ubytovaní v 1 až 4 poschodí, se kromě těchto „Zásad“ řídí i řádem ubytovny, vydaným MMB. Jejich elektronické klíče jim umožní vstup pouze v rozmezí 1 až 4 poschodí. Nájemníci bydlící v 5 až 12 poschodí musí při návštěvách ubytovny respektovat ubytovací řád MMB.
5. **VÝTAHY** – nájemníci bydlící v 5 až 12 poschodí mají umožněno využívat výtahy jen v rozsahu těchto podlaží a přízemí. Jejich elektronické klíče jim neumožní využít volbu do 1 až 4 poschodí. U nájemníků z 1 až 4 poschodí nebude naopak povolena volba pro 5 až 12 poschodí.
6. **KLUBOVNA** – klubovna je určena pro děti nájemníků domu a může být využívána jen za přítomnosti pracovníka SVČ Lužánky (Lyska), pod jeho dohledem a ve stanoveném režimu. Proto nemají elektronické klíče nájemníků volbu pro vstup do klubovny.
7. **ÚNIKOVÝ SYSTÉM** – systém elektronických zámků v bytovém domě plně respektuje pravidla pro rychlou evakuaci v případě požáru nebo jiné mimořádné situace. Pro případ úni-

ku z domu jsou všechny dveře vybaveny klasickým kováním s klikou a v přízemí domu jsou instalovány speciální panikové zámky pro rychlé otevření dveří.

II. Občanské soužití, pořádek, čistota

1. **UŽÍVÁNÍ BYTU A SPOLEČNÝCH PROSTOR** – nájemce a všechny osoby v domácnosti jsou povinni řádně užívat byt i společné prostory domu, včetně zařizovacích předmětů v bytě (uvedeny v evidenčním listě) a zařizovacích předmětů a zařízení ve společných prostorách domu. Od odpovědnost za případné poškození, zničení nebo odcizení majetku vlastníka bytu a domu nebo jiné fyzické, či právnické osoby může, být posuzována jak v úrovni občansko-právní, tak trestně-právní.
2. **DĚTI VE SPOLEČNÝCH PROSTORÁCH** – rodiče nebo zákonní zástupci jsou povinni vykonávat nad svými dětmi dohled odpovídající stupni jejich vývoje (Zákon o rodině). Společné prostory (mimo klubovnu) nejsou určeny, konstruovány a vybaveny pro hry dětí. Pro hry a volnočasové aktivity dětí je v domě zřízena klubovna. Za škody způsobené dětmi a za jejich výchovu odpovídají rodiče nebo zákonní zástupci.
3. **NOČNÍ KLID** – nájemce a všechny osoby v domácnosti jsou povinni užívat byt a společné prostory domu tak, aby nerušili ostatní uživatele bytů, a to zvláště v nočních hodinách, tj. od 22:00 do 06:00 h., nadměrným hlukem, štěkotem psů, používáním hlučné techniky apod. Rušení nočního klidu je přestupkem proti veřejnému pořádku podle zákona 200/1990 Sb.
4. **OBČANSKÉ SOUŽITÍ** – nájemce a všechny osoby v domácnosti jsou povinni se chovat tak, aby neomezovali práva ostatních spoluobčanů tím, že:
 - a) jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch,
 - b) jinému z nedbalosti ublíží na zdraví,
 - c) úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním,
 - d) omezuje nebo znemožňuje příslušníku národnostní menšiny výkon práv příslušníků národnostních menšin,
 - e) působí jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho stav manželský nebo rodinný.Uvedená jednání jsou přestupkem podle zákona 200/1990 Sb.
5. **ČISTOTA A ÚDRŽBA** - nájemce a všechny osoby v domácnosti jsou povinni byt i společné prostory udržovat v čistotě a provádět běžnou údržbu svého bytu a zařizovacích předmětů v bytě v rozsahu stanoveném vládním nařízením č. 258/1995 Sb., kterým se provádí občanský zákoník.
6. **CHOV ZVÍŘAT** – nájemce je povinen zajistit, aby při chovu zvířat v bytě nebyli rušeni tímto chovem ostatní nájemníci (ať již hlukem, štěkotem psů, venčením zvířat v bytě a ve společných prostorách domu nebo jiným znečišťováním společných prostor); majitelé zvířat nesmí nechat zvíře volně pohybovat po společných prostorách domu (pes musí být na vo-

dítka a mít náhubek). Porušení uvedených povinností je přestupkem podle zákona 200/1990 Sb.

7. **KOUŘENÍ VE SPOLEČNÝCH PROSTORÁCH** – ve všech společných prostorách domu jsou instalovány hlásiče kouře, které umožní včasnou reakci na případné zahoření nebo požár. Proto je zakázáno kouření ve VŠECH společných prostorách domu. Bezdůvodné spuštění hlásného požárního systému a případný výjezd jednotek Hasičského záchranného sboru je podle zákona povinná uhradit ta osoba, která bezdůvodně vyhlášení požárního poplachu zavinila.

III. Součinnost pronajimatele a Městské policie nebo Policie ČR

1. **ZVÝŠENÝ DOHLED** – vzhledem k velkému počtu narušení veřejného pořádku, občanského soužití a k nárůstu kriminality v tomto domě a jeho bezprostředním okolí, bude této lokalitě při hlídkové službě věnován městskou i republikovou policií, ZVÝŠENÝ DOHLED.
2. **ÚZEMÁŘ** – strážník s územní odpovědností (územář) zařazený do výkonu služby na místně příslušném revíru MP bude průběžně komunikovat se zástupci městské části, ale zejména bude aktivně spolupracovat při řešení konkrétních problémů s domovníkem (asistentem prevence kriminality) nebo pracovníkem recepční služby. Nájemníci domu se mohou na strážníka-územáře obracet s žádostmi o pomoc a to buď osobně, nebo prostřednictvím stálé služby na místně příslušné služebně.
3. **PREVENCE** – Odbor prevence Městské policie Brno bude pro nájemníky připravovat preventivně informační setkání, prezentace a besedy tematicky orientované podle aktuální situace.
4. **KAMEROVÝ, POŽÁRNÍ A PŘÍSTUPOVÝ SYSTÉM** – MČ Nový Lískovec, jako správce dat všech uvedených systémů, může v případě podání oznámení nebo na vyžádání policie poskytnout správním orgánům nebo orgánům činným v trestním řízení záznamy z těchto systémů.

IV. Provozní podmínky

1. **OHLÁŠENÍ ZÁVAD** – nájemce a všechny osoby v domácnosti jsou povinni bez zbytečného odkladu oznámit správci bytového fondu zjištěné závady v bytě a ve společných prostorech. Závady mohou být oznámeny službě na recepci, domovníkovi nebo přímo správě domu.
2. **ÚPRAVY BYTU** – nájemce a všechny osoby v domácnosti nesmí provádět stavební úpravy bytu ani jinou podstatnou změnu v bytě bez předchozího souhlasu pronajimatele, a to ani na svůj náklad. V případě porušení této povinnosti může pronajimatel nařídit odstranění provedených změn na náklady nájemce. Nájemce současně odpovídá za případnou škodu, která vznikne neodborným provedením úprav a změn v bytě.

3. **ODKLÁDÁNÍ PŘEDMĚTŮ** – nájemce nesmí bez souhlasu pronajimatele ukládat jakékoliv předměty do společných prostor domu (společné sklepní prostory, prádelny, sušárny, podesty schodišť apod.). V případě nedodržení této zásady budou na náklady nájemců bytů věci odvezeny a zlikvidovány.
4. **BALKONY** – balkony nesmí být využívány k ukládání nevzhledných předmětů.
5. **VÝTAHY** – obsluhovat výtahy smějí pouze osoby starší 10 let.
6. **OHLAŠOVACÍ POVINNOST** – nájemce je povinen do 15 dnů písemně oznámit pronajimateli veškeré změny v počtu osob, které s ním žijí v bytě. Při nesplnění této ohlašovací povinnosti do 30 dnů se jedná o hrubé porušení dle § 711, ods. 2 písm. b) zák. č. 107/2006 Sb. o jednostranném zvyšování nájemného z bytu a o změně zákona č. 40/1964 Sb. občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

V. Závěrečná ustanovení

1. Nájemce je povinen do 15 dnů písemně oznámit pronajimateli veškeré **změny v počtu osob, které s ním žijí v bytě** (§689, odst. 2, zákona č. 107/2006 Sb., o jednostranném zvyšování nájemného z bytu a o změně zákona č. 40/1965 Sb. občanský zákoník ve znění pozdějších změn a doplňků).
2. Při nesplnění této ohlašovací povinnosti do 30 dnů se jedná o **hrubé porušení** dle § 711, odst. 2, písm. b), zákona č. 107/2006 Sb., o jednostranném zvyšování nájemného z bytu a o změně zákona č. 40/1965 Sb. občanský zákoník ve znění pozdějších změn a doplňků.
3. Při hrubém porušení, za které se považuje také nezaplacení nájemného a služeb ve výši odpovídající trojnásobku měsíčního nájemného a služeb, je možno dát nájemci **výpověď bez přivolení soudu** (§ 711, odst. 2, zákona č. 107/2006 Sb., o jednostranném zvyšování nájemného z bytu a o změně zákona č. 40/1965 Sb. občanský zákoník ve znění pozdějších změn a doplňků)
4. Výpověď bez přivolení soudu znamená, že pronajimatel doručí nájemci výpověď s tříměsíční výpovědní lhůtou přímo a nájemce má právo ve lhůtě 60-ti dnů ode dne doručení podat k soudu návrh na určení neplatnosti výpovědi z nájmu bytu; důkazní břemeno je tedy nyní na nájemci (§ 711, odst. 3m 4, 5, zákona č. 107/2006 Sb., o jednostranném zvyšování nájemného z bytu a o změně zákona č. 40/1965 Sb. občanský zákoník ve znění pozdějších změn a doplňků).
5. Po pravomocné výpovědi následuje vyklizení bytu a dosavadnímu nájemci stačí poskytnout toliko přístřeší, např. ubytovnu, (hotel) na dobu 3 dnů, a to na náklady vyklizovaného.
6. **Nedodržování těchto „Zásad“ bude důvodem k zahájení řízení přestupkové komise a při opakovaném jednání může být důvodem k ukončení nájmu (neprodloužení nájemní smlouvy) či podání výpovědi z nájmu pro porušování dobrých mravů. I v tomto případě se jedná o výpověď bez přivolení soudu (§ 711 odst. 2, písm. a), zákona č. 107/2006 Sb.,**

o jednostranném zvyšování nájemného z bytu a o změně zákona č. 40/1965 Sb. občanský zákoník ve znění pozdějších změn a doplňků).

VI. Kontaktní údaje

Odbor správy bytů a domů: ÚMČ Brno Nový Lískovec, Oblá 75a, Brno

Poustecký David, Kašparová Martina: tel. 547 428 940

Benáčková Simona: tel. 547 428 942

Úřední hodiny: PO, ÚT, ČT, PÁ 8,00 – 9,00; ST 8,00 – 12,00 / 13,00 17,00 h.

MMB Odbor sociální péče: Koniklecová 5, Brno

vedoucí ubytovny sociálních bytů - 547 210 786

Havarijní služba: PRESL s.r.o.,

NEPŘETRŽITÁ SLUŽBA – 545 234 967 – VODA, TOPENÍ, ELEKTRO

ÚMČ Brno – Nový Lískovec:

vedoucí odboru vnitřních věcí - 547 428 915

bytová referentka - 547 428 914

PŘÍLOHA P II: DOTAZNÍK

Vážená obyvatelko / Vážený obyvateli,

V následujícím dotazníku se můžete vyjádřit k tomu, jak se cítíte ve Vašem domě z hlediska Vaší osobní bezpečnosti a mezilidských vztahů. Zároveň máte možnost zamyslet se nad tím, jak by mohla být zvýšeny Vaše bezpečnost a pořádek v domě.

Odpovědi jsou zcela anonymní, u jednotlivých odpovědí prosím vždy zakroužkujte odpověď, která vyjadřuje Vaš vlastní názor. Děkuji za spolupráci.

1. V následujících otázkách zhodnoťte funkčnost osvětlení a dalšího technického vybavení domu.

a.	Osvětlení ve vstupních prostorách domu	funguje vždy	občas nefunguje	velmi často nefunguje
b.	Osvětlení ve Vašem patře	funguje vždy	občas nefunguje	velmi často nefunguje
c.	Osvětlení na schodišti	funguje vždy	občas nefunguje	velmi často nefunguje
d.	Osvětlení ve sklepě	funguje vždy	občas nefunguje	velmi často nefunguje
e.	Osvětlení v „kočárkárně“	funguje vždy	občas nefunguje	velmi často nefunguje
f.	Osvětlení v sušárně	funguje vždy	občas nefunguje	velmi často nefunguje
g.	Výtah	funguje vždy	občas nefunguje	velmi často nefunguje
h.	Zvonky	funguje vždy	občas nefunguje	velmi často nefunguje
i.	Domovní telefon	funguje vždy	občas nefunguje	velmi často nefunguje

2. Přístupové cesty k domu a veřejné prostory před vchodem (vchody) do domu jsou osvětlené

- a) Dostatečně
- b) Mohlo by to být lepší
- c) Nedostatečně

3. Je veřejná zeleň kolem přístupových cest vysazena a upravena tak, aby se v ní nemohl nikdo skrýt, (např. keře a jehličnany jsou nižší než 1,2 m, vyšší keře a stromy mají odstraněny spodní větve do výše 1,2 m)?

- a) Ano
- b) Většinou ano
- c) Většinou ne
- d) Ne

4. Je parkoviště/ místo pro parkování u domu dostatečně osvětlené a přehledné

- a) Ano
- b) Většinou ano
- c) Většinou ne
- d) Ne

5. Zhodnot'te, jak jste informován/a o bezpečnostním vybavení domu:

a.	Je v domě fungující hydrant nebo aktivní hasící systém?	ano	ne	nevím
b.	Je hlavní uzávěr plynu viditelně označen?	ano	ne	nevím
c.	Je hlavní uzávěr plynu přístupný všem obyvatelům?	ano	ne	nevím
d.	Je hlavní uzávěr vody viditelně označen?	ano	ne	nevím
e.	Je hlavní uzávěr vody přístupný všem obyvatelům?	ano	ne	nevím
f.	Mohou se lidé běžně dostat na střechu domu?	ano	ne	nevím

6. Zamykáte vstupní dveře do domu:

- a) Celý den
- b) Jen v noci
- c) Nezamykáme
- d) Jiná odpověď, napište

7. Ve dne při příchodu a odchodu z domu nacházíte vstupní dveře:

- a) Vždy zamčené
- b) Většinou zamčené
- c) Většinou odemčené
- d) Vždy odemčené

8. V noci při příchodu a odchodu z domu nacházíte vstupní dveře:

- a) Vždy zamčené
- b) Většinou zamčené
- c) Většinou odemčené
- d) Vždy odemčené

9. Pouštíte do domu cizí osoby, když Vás o to požádají?

- a) Ano, vždy
- b) Ano, někdy
- c) Nikdy

10. Potkáváte v domě cizí osoby?

- a) Ano, pravidelně
- b) Ano, někdy
- c) Nikdy

11. Zajímáte se, co cizí osoby v domě dělají?

- a) Ano, vždy
- b) Ano, někdy
- c) Nikdy

12. Kde se nejčastěji cizí osoby pohybují?

- a) Ve vstupních prostorách
- b) Ve sklepech
- c) Ve Vašem poschodí
- d) V jiných poschodích, uveďte ve kterých
.....
- e) Jinde, uveďte
te:.....

13. Kdy nejčastěji cizí osoby v domě potkáváte?

- a) Dopoledne
- b) Odpoledne
- c) Večer
- d) V noci

14. Budí ve Vás chování cizích osob v domě obavy?

a) Ne, nikdy

b) Chování některých ano

c) Chování většiny ano

d) Jiná odpověď, napište

15. Potkáváte v domě cizí osoby, které jsou:

a.	Pod vlivem alkoholu	ano	ne
b.	Pod vlivem drog	ano	ne
c.	Bezdomovci	ano	ne
d.	Osoby rušící noční klid	ano	ne
e.	Podomní obchodníci	ano	ne
f.	Vandalové ničící společné prostory	ano	ne
g.	Osoby, které znečišťují společné prostory	ano	ne
h.	Jiné osoby , vyvolávající pocit ohrožení a jinak narušující pohodu v domě. Uveďte.....	ano	ne

16. Cítíte se ve společných prostorách (ve vstupních prostorách, ve sklepech, na chodbách, schodišti, výtahu atp.) Vašeho domu bezpečně?

a) Celodenně (přejděte na otázku 18)

b) Jen ve dne

c) Občas mám pocit ohrožení

d) Jiná odpověď, uveďte.....
 te.....

17. Ve kterých společných prostorách se cítíte ohrožen/a?

a.	Ve vstupních prostorách	ano	ne
b.	Ve sklepech	ano	ne
c.	Na schodišti	ano	ne
d.	Ve výtahu	ano	ne
e.	Na chodbě v poschodí, kde je Váš byt	ano	ne
f.	Jinde, napište kde.....	ano	ne

18. Potkáváte obyvatele domu, kteří jsou :

a.	Jsou pod vlivem alkoholu	ano	ne
b.	Jsou pod vlivem drog	ano	ne
c.	Ruší noční klid	ano	ne
d.	Ničí společné prostory	ano	ne
e.	Znečišťují společné prostory	ano	ne
f.	Jsou agresivní	ano	ne
g.	Vyvolávají pocit ohrožení z jiného důvodu. Uved'te.....	ano	ne

19. Cítíte se bezpečně ve svém bytě?

- a) Celodenně
- b) Jen ve dne
- c) Občas mám pocit ohrožení
- d) Neustále mám pocit ohrožení

20. Při každodenním využívání Vašeho bytu zhoršuje pocit pohody a bezpečí:

a.	Hluk od sousedů způsobený častými večírky, hlasitou hudební produkcí atp.	ano	ne
b.	Hluk od sousedů způsobený hádkami	ano	ne
c.	Cizí osoby domáhající se vstupu do domu	ano	ne
d.	Hlasité štěkání psa	ano	ne
e.	Jiné příčiny, uveďte jaké.....	ano	ne

21. Byl v minulých letech vykraden/o:

a.	Váš byt	ano	ne
b.	Sklep nebo úložný prostor mimo byt	ano	ne
c.	Auto na parkovišti u domu	ano	ne

22. Při nutnosti řešit problémy týkající se bezpečnosti a pořádku v domě se obracíte na:

a.	Zástupce vlastníka domu (MČ, MÚ)	Velmi často	Občas	Výjimečně	Nikdy
b.	Správce domu - EZRA	Velmi často	Občas	Výjimečně	Nikdy
c.	Domovníka – p. Růžičku	Velmi často	Občas	Výjimečně	Nikdy
d.	Městskou policií	Velmi často	Ob as	Výjimečně	Nikdy
e.	Policií ČR	Velmi často	Občas	Výjimečně	Nikdy

23. Co považujete za účinné formy řešení bezpečnostních, technických a dalších problémů v domě?

a.	Osobní jednání se správcem domu	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
b.	Osobní jednání s domovníkem	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
c.	Domovní schůze	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
d.	Kontrolní dny	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
e.	Ankety a jiná dotazníková šetření	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
f.	Schránky důvěry	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne

24. Problémy v domě se:

- a) Daří většinou vyřešit
- b) Daří se vyřešit asi v polovině případů
- c) Daří se řešit výjimečně
- d) Zůstávají neřešené

25. Jak často zasahuje Městská policie ve Vašem domě?

- a) Každý týden
- b) Každý měsíc
- c) Několikrát ročně
- d) Méně často, uveďte

26. Pokud v domě potkáte strážníka Městské policie, řešícího nějaký problém, tak se cítíte:

- a) Bezpečněji, jste rád/a, že zasáhl
- b) Je Vám to jedno, necítíte se lépe ani hůř
- c) Je Vám to nepříjemné, nemáte rád/a, když Městská policie zasahuje do dění v domě

27. Jak často zasahuje Policie ČR ve Vašem domě?

- a) Každý týden
- b) Každý měsíc
- c) Několikrát ročně
- d) Méně často, uveďte

28. Pokud v domě potkáte příslušníka Policie ČR, řešícího nějaký problém, tak se cítíte:

- a) bezpečněji, jste rád/a, že zasáhl
- b) je Vám to jedno, necítíte se lépe ani hůř
- c) je Vám to nepříjemné, nemáte rád/a, když Policie ČR zasahuje do dění v domě

29. Když nastanou nějaké problémy v domě tak se je Vy (další členové Vaší domácnosti):

- a) Vždy snažíte řešit nebo spolupracovat na jejich řešení
- b) Někdy snažíte řešit nebo spolupracovat na jejich řešení
- c) Výjimečně snažíte řešit nebo spolupracovat na jejich řešení
- d) Jste rozzlobení, ale čekáte, že bude problém řešit jiný obyvatel/jiní obyvatelé domu
- e) Dřív jste se je snažil/a řešit, nyní už jste rezignoval/a

30. Znáte sousedy, kteří bydlí ve stejném patře jako Vy?

- a) Zním všechny
- b) Zním některé
- c) Neznám

31. Znáte ostatní obyvatele Vašeho domu?

- a) Zním více než polovinu
- b) Zním méně než polovinu
- c) Neznám

32. Stýkáte se, alespoň občas, se sousedy, kteří bydlí ve Vašem poschodí (navštěvujete se, posedíte si v parku nebo u domu, zajdete si do kavárny apod.) ?

- a) Stýkám(e) se se všemi
- b) Stýkám(e) se s některými
- c) Nestýkám(e)

33. Stýkáte se, alespoň občas, s ostatními obyvateli domu (navštěvujete se, posedíte si v parku nebo u domu, zajdete si do kavárny apod.) ?

- a) Stýkám(e) se s více než polovinou obyvatel domu
- b) Stýkám(e) se s méně než polovinou obyvatel domu
- c) Stýkáme se s několika obyvateli domu
- d) Nestýkám(e)

Na dotaz č. 34 odpovídají jen ti, kteří udržují vztahy s dalšími obyvateli patra nebo domu

34. Se sousedy, se kterými se stýkáte, jste se seznámili:

- a) Jako se sousedy, které potkáváte na chodbě
- b) Prostřednictvím sportovní nebo zájmové činnosti
- c) Díky vašim dětem
- d) Znáte se z bývalého bydliště
- e) Jiná odpověď, napište prosím, odkud se znáte:

35. Existují podle Vašeho názoru mezi obyvateli v domě projevy:

a.	Netolerance vůči jiné národnosti	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
b.	Rasové nesnášenlivosti	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
c.	Netolerance k jiné sexuální orientaci	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
d.	Netolerance náboženského vyznání	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
e.	Netolerance vůči seniorům	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
f.	Netolerance vůči mládeži	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
g.	Netolerance vůči dětem	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
h.	Netolerance vůči sociálně slabým	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne

36. Myslíte si, že pro děti je prostředí v domě:

- a) Zcela bezpečné
- b) Spíše bezpečné
- c) Spíše nebezpečné
- d) Zcela nebezpečné

37. Děti v domě jsou podle Vašeho názory ohroženy:

a.	Kriminálním chováním jiných obyvatel	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
b.	Drogami	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
c.	Agresivitou ostatních obyvatel	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
d.	Šikanou ze strany jiných dětí	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
e.	Špatným technickým vybavením domu	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne

38. Myslíte si, že mládež v domě obtěžuje či ohrožuje ostatní obyvatele

a.	Neslušným chováním, urážkami	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
b.	Vandalismem	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
c.	Krádežemi	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
d.	Agresivním jednáním	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
e.	Požíváním drog	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
f.	Požíváním alkoholu	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
g.	Kouřením	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
h.	Zakládáním požárů	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne

Na dotazy 39. a 40. odpovídají jen respondenti starší 60 let:

39. Z pohledu staršího člověka se v domě cítíte:

- a) Zcela bezpečně
- b) Spíše bezpečně
- c) Spíše nebezpečně
- d) Zcela nebezpečně

40. Setkal (a) jste s někdy ze strany obyvatel domu s následujícími problémy:

a.	Neslušným chováním, neúctou ze strany ostatních obyvatel	ano	ne
b.	Schválnostmi vůči vaší osobě	ano	ne
c.	Snahou vylákat z vás peníze	ano	ne
d.	Krádežemi	ano	ne
e.	Agresivním jednáním	ano	ne

41. V následující sadě otázek zhodnoťte přijatelnost opatření, která by měla za cíl zvýšit Vaši bezpečnost v domě:

a.	Zpřísnění pravidel pro vstup návštěvníků do domu.	rozhodně přijatelné	spíše přijatelné	spíše nepřijatelné	naprosto nepřijatelné
b.	Zavedení elektronické identifikace u vchodu s vedením přehledu o vstupu a odchodu obyvatel a návštěvníků	rozhodně přijatelné	spíše přijatelné	spíše nepřijatelné	naprosto nepřijatelné
c.	Instalace kamerového systému u vchodu	rozhodně přijatelné	spíše přijatelné	spíše nepřijatelné	naprosto nepřijatelné
d.	Instalace kamerového systému v dalších společných prostorách – tj. v chodbách, na schodišti, ve výtahu	rozhodně přijatelné	spíše přijatelné	spíše nepřijatelné	naprosto nepřijatelné
e.	Vytvoření pracovních skupin samosprávy domu, které by v domluveném rozsahu mohly hlídat dodržování pravidel domu.	rozhodně přijatelné	spíše přijatelné	spíše nepřijatelné	naprosto nepřijatelné
f.	Posílení pravomocí domovníka při dohledu nad dodržováním stanovených pravidel v domě	rozhodně přijatelné	spíše přijatelné	spíše nepřijatelné	naprosto nepřijatelné
g.	Pověření domovníka správou kamerového a identifikačního systému v domě (pokud by byl zaveden) a vyhodnocováním údajů z něj.	rozhodně přijatelné	spíše přijatelné	spíše nepřijatelné	naprosto nepřijatelné

h.	Pověření Městské policie správou kamerového a identifikačního systému v domě (pokud by byl zaveden) a vyhodnocováním údajů z něj.	rozhodně přijatelné	spíše přijatelné	spíše nepřijatelné	naprosto nepřijatelné
i.	Pověření Policie ČR správou kamerového a identifikačního systému v domě (pokud by byl zaveden) a vyhodnocováním údajů z něj.	rozhodně přijatelné	spíše přijatelné	spíše nepřijatelné	naprosto nepřijatelné
j.	Pravidelné návštěvy konkrétního strážníka Městské policie, který by kontroloval pořádek a dodržování pravidel v domě.	rozhodně přijatelné	spíše přijatelné	spíše nepřijatelné	naprosto nepřijatelné
k.	Pravidelné návštěvy strážníka Odboru prevence, který by kontroloval pořádek a dodržování pravidel v domě.	rozhodně přijatelné	spíše přijatelné	spíše nepřijatelné	naprosto nepřijatelné
l.	Pravidelné návštěvy příslušníka Policie ČR, který by kontroloval pořádek a dodržování pravidel v domě.	rozhodně přijatelné	spíše přijatelné	spíše nepřijatelné	naprosto nepřijatelné

Nakonec prosím zodpovězte několik osobních údajů:

42. Jaký je Váš věk?

- a) 18 – 29 let
- b) 30 – 44 let
- c) 45 -59 let
- d) 60 a více let

43. Jaké je Vaše pohlaví

- a) muž
- b) žena

44. Jaká je Vaše současná ekonomická aktivita?

- a) trvalá zaměstnanecká pozice
- b) krátkodobé zaměstnání
- b) soukromý podnikatel(ka)
- c) student(ka), učeň (učnice)
- d) důchodce – starobní, invalidní
- e) na rodičovské dovolené
- f) bez zaměstnání

45. Jaké je Vaše nejvyšší ukončené vzdělání?

- a) základní
- b) vyučen(a) a středoškolské bez maturity
- c) středoškolské s maturitou
- d) vysokoškolské

46. Jaký je Váš rodinný stav?

- a) Svobodný (á), rozvedený(á), ovdovělý(á), žijící bez dětí
- b) ženatý, vdaná – bezdětní manželé
- c) rodina (i osamělý rodič) s dětmi mladšími 15 let
- d) rodina (i osamělý rodič) s dětmi ve věku 15 – 18 let
- e) vícegenerační rodina (i neúplná) s dětmi mladšími 15 let
- f) vícegenerační rodina (i neúplná) s dětmi ve věku 15 – 18 let

47. Jak dlouho bydlíte v domě?

- a) méně než půl roku
- b) půl roku až 1 rok
- c) 1-3 roky
- d) 3 roky a více

48. V jakém patře se nachází Váš byt?

Přízemí

1. patro

2. patro

3. patro

4. patro

5. patro

6. patro

7. patro

8. patro

9. patro

10. patro

11. patro